

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXVII

Price 25c

Chicago, Ill. — Penktadienis, Friday, September 5, 1980

Nr. 171

EGIPTAS IR IZRAELIS ATNAUJINS DERYBAS

BUS SUDAROMA NAUJA ALTOS VADOVYBĖ

Sukaktuvinis, 40-asis, Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimas šaukiamas spalio 18 d. Tautinoje Namuose, Chicagoje. Vienas iš svarbiausių šio suvažiavimo darbų, bus, kaip kasmet, naujos ALTOS vadovybės sudarymas. Pagal statutą, kiekvieną ALTĄ sudaranti centrinė organizacija skiria savo narius į Amerikos Lietuvių Tarybą ir į valdybą.

ALTĄ sudaro 13 centrinių organizacijų: Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Federacija, Amerikos Lietuvių Socialdemokratų Sąjunga, Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga, Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara, Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, Lietuvių Katalikų Susivienijimas Amerikoje, Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Moterų Sąjunga, Lietuvos Vyciai, Šiaurės Amerikos Lietuvių Studentų Sąjunga, Lietuvos Atgimimo Sąjūdis, Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjunga, Amerikos Lietuvių Respublikonų Federacija ir Amerikos Lietuvių Demokratinė Lyga.

DEL VLADO ŠAKALIO KREIPESĮ Į MUSKIE

Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas dr. Kazys Sidlauskas telegrama kreipėsi į Valstybės departamentą sekretoriui Edmund S. Muskie, informuodamas, kad vienas iš 45 pasirašusių pabaltiečių memorandumą Maskvai — Vladas Šakalis — yra pabėgęs į Švediją ir dabar prašo politinio pabėgėlio teisių. Paduodama jo adresas Švedijoje, dr. K. Sidlauskas paprašė Muskie paveikti, kad V. Šakaliui būtų suteiktos politinio pabėgėlio teisės.

Džiugu, kad V. Šakalis jau JAV-se. Rugsėjo 2 dieną VLIKė buvo spaudos konferencija su V. Šakaliu. Tuo tarpu jis į JAV atvyko laikina viza.

LIETUVOS KLAUSIMAS MADRIDE

Baltųjų Rūmų suauktoje organizacijų atstovų konferencijoje dalyvavęs Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas dr. K. Sidlauskas specialiu raštu kreipėsi į Valstybės departamentą patarėjų Madrido konferencijos klausimais Rozanne L. Ridgway, primindamas, jog Helsinkio sudarytų principų VIII punkto paaiškoje pažymima, kad susitarimą pasirašiusieji kraštai nevarios prievartos veiksmų. Svarbu atitaisyti šio principo pažeidimus. Tą VIII punkto įsipareigojimą Sovietų Sąjunga sulaužė

okupuodama Baltijos valstybes. Dėl to Madrido konferencijoje reikia iškelti reikalą, kad būtų Baltijos valstybėms grąžinta nepriklausomybė. Ypač tokį reikalavimą Madride reikia padaryti turint mintį JAV Kongreso rezoliucijos Nr. 200 pareiktus pareidavimus JAV vyriausybei. (ALT Informacija)

KRAŠTO GYNYBA BLO- GAME STOVYJE

SAN DIEGO (AP). — Išeinančieji pensjon admirolai ir generolai pareiškė, kad silpnos krašto apsaugos pajėgos Ameriką dabar pastato į didesnę pavojų, negu bet kada nuo Pearl Harbor įvykio. Rusijos pajėgos per kelis paskutinius metus labai paaušo, nežiūrint, kad mūsų ekonominis stovis daug geresnis negu rusų.

Laiškas išsiųstas rugpjūčio 30 dieną per San Diego žinių centrą. Ten rašoma, kad rusai turi 1,500 laivų ir 338 povandeninius laivus, kurių 147 yra atominiai. Palyginime su mūsų 122 povandeniniais laivais. Karinių pajėgumų rusai labai viršija mus ir tas santykis vis didėja mūsų nenaudai, — laiškė pažymima.

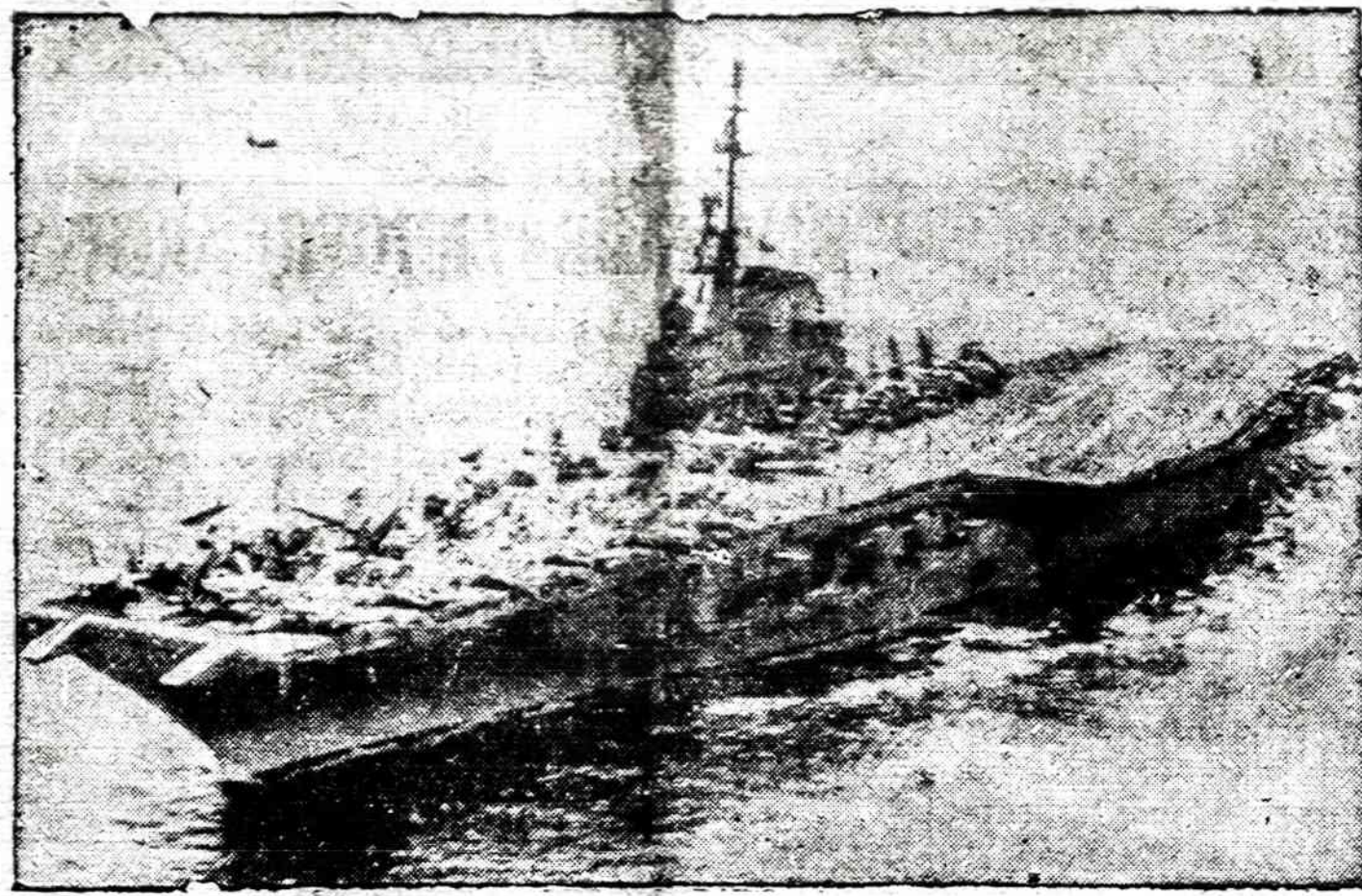
BILLIO SANTYKIAI SU BANKININKU B. LANCE

BERT LANCE

WASHINGTON, D.C. — Libijos agentas, kuriam buvo pavesta užmegzti daugiskų ryšius su Billy Carter, pirmiausia kreipėsi į prezidento gerą draugą Bert Lance. Taip nustatė Senato apklausinėjimo komitetas. Šis komitetas nori priversti bankininką B. Lance, kad jis pasakotų savo ryšius su Libijos agentu ir kitais klausimais. Jie norėtų žinoti, kaip Billy Carter, paprastos gazolino stoties savininkas, galėjo sudaryti tarptautines naftos derybas, siekiančias milijonines sumas.

Turimomis žiniomis, B. Lance atsiskak kooperuoti su Senato komitetu. Jis laišku pranešė senatoriui Birch Bayh (D.), kad anksčiau, 1977 metais, jį apklausinėję, jis turėjo milijoną dolerių nuostolių, nes komitetas neišlaikė paslapties ir žinios pasiekė spaudą. Komitetas iki šiol nežino, kaip Billy Carter susitikio Libijos agentus ir kaip vėliau jis sugebėjo sudaryti kontraktą su Amerikos naftos korporacija ir gauti tarpininko atlyginimą už Libijos naftos pristatymą.

Amerika savo lėktuvnešiais vis dar vyrauja vandenynuose.

SOVIETŲ PASKOLA LENKIJAI RODO PRITARIMĄ SUSITARIMAMS

SOVIETŲ SĄJUNGA YRA PRIVERSTA REMTI KOM-
PARTIJOS SEKRETORIAUS GIJEKŲ REZIMĄ

VARSUVA. — Lenkijos žinių agentūra PAP trečiadienį pasakė, kad Sovietų Sąjunga, gelbėdama nuo surūtos streiko suvargintą ūkį, paskyrė stambiai ekonominei paskolą tvirta valiuta. Paskolos dydis nenurodomas. Gal būt tik ekonomistai gali spresti apie jos dydį, žinant, kad Lenkijos biudžetas buvo suvestas su 20 milijonų dolerių deficitu. Jis atsirado dėl blogo planavimo ir dėl blogos vadovybės, kas yra charakteringa visiems komunistiniams kraštams.

Šiomet nuostolius padidino streikas, kuriame dalyvavo virš 350,000 darbininkų. Jie streikavo tris savaites. Sovietų suteikta paskola laikoma pritarimu susitarimams su darbininkais. Savo streiku jie laimėjo algos pakėlimą, darbo sąlygų pagerinimą ir savo profesinių sąjungų arba unių sudarymo pripažinimą.

Pirmasis premjero pavaduotojas Mečislovas Jagielskis, vadovavęs deryboms su Dancigo darbininkais, pareiškė, kad Sovietų paskola suteikia Lenkijai galimybę pirkti maisto produktus iš rytų Vokietijos, Čekoslovakijos, Vengrijos, Bulgarijos ir Rumunijos. Taip pat bus perkama žaliava chemikalų dirbtuvėms bei agrikultūros industrijai ir plieno fabrikams.

Nežiūrint suteiktos paskolos, Sovietų politiniuose sluoksniuose lieka nuomonė, kad Lenkijos priekomunistinės jėgos tęsia savo subversyvią veiklą.

Ford Motor kompanija jau skelbia, kad pavasarį išleis naują sportinį automobilį, kuris bus kaip magiškas 1955 m. Thunderbird ir daugumai patiks. Bus prieinama kaina, kaip 1965 metų Mustang. Automobilis bus dviejų vietų, priekiniais ratais varomas, sport coupe. Jau yra pagamintas Wayne, Mich., fabrike.

Zimbabvės respublika nu-traukė diplomatinis santykius su Pietų Afrika. Daugelis Pietų Afrikos piliečių yra Zimbabvėje investavę savo kapitalą.

ISTATYMAS APSAUGOTI CIA DARBUOTOJUS

WASHINGTON. — Atst. Rūmų Juridinis komitetas 21-8 balsais priėmė įstatymo projektą, pagal kurį visi, įskaitant ir spaudą, kurie išduos, atskleis agento tapatybę, bus baudžiami. Šis įstatymo projektas bus tuoj perduotas Atstovų Rūmams priimti. Manoma, kad Senato teisinis komitetas panašų įstatymą priims šį penktadienį.

Šis įstatymas ypatingai palies Covert Action Information Bulletin, kuris nuolat skelbia Amerikos piliečių, dirbančių ambasadoje, sąrašus, vadindamas juos CIA agentais.

Sio įstatymo kritikai sako, kad tai bus suvaržymas spaudai konstitucinės žodžio laisvės. Įstatymo leidėjai mano, kad įstatymas yra būtinais reikalingas apsaugoti CIA darbuotojus nuo spaudos ar kaip kitaip užpuolimų.

Robert Genetski, Harris banko ekonomistas, mano, kad paskolų procentai nuo dabartinių 11.5 proc. gali vėl pakilti iki 13 ar 14 proc., nes Federalinis rezervų bankas vis mažina pinigų kiekį apyvartoje. Tuo tarpu Robert Dedireck, Northern Trust banko ekonomistas, mano, kad paskolų procentas turėtų kristi bent iki 10 proc. Jis nemato priežasties, kodėl paskolų nuosimčiai turėtų žymiai pašokti aukštyn.

Chrysler korporacija nesuspėjo taip greit atleisti tarnautojų ir sumažinti operacinių išlaidų. Gerald Coldwel, korporacijos finansų patarėjas, sako, kad išlaidų sumažinimas užtruks ilgiau, negu buvo sumatyta. Iki šiol sumažinta 50 proc. raštinės tarnautojų ir uždaryta apie tuzinas fabrikų.

GUVERNATORIUS PRAŠO DAUGIAU KAREIVIŲ

MADISON. — Wisconsinso gubernatorius Lee Dreyfus paprašė Baltuosius Rūmus, kad duotų daugiau kariuomenės, nes turi įvesti geresnę tvarką kubiečių McCoy tovykloje.

Kariuomenė saugo tik kubiečių judėjimą, o vidans tvarką atlieka patys kubiečiai. Gubernatorius turi davinį, kad ten yra susidariusios gangės, kurios plėšikauja, primušia silpnesnius ir išniekina moteris. Žmonės bijo viešai skųstis, nes bijo, kad skaudžiai neateršytų.

WALTERIO POLOV- CHAK BYLA

CHICAGO, Ill. — ACLU — Amerikos civilinių teisių organizacija norėjo, kad teismas berniuko W. Polovchak klausimais, sąrašus, vadindamas juos CIA agentais.

Sio įstatymo kritikai sako, kad tai bus suvaržymas spaudai konstitucinės žodžio laisvės. Įstatymo leidėjai mano, kad įstatymas yra būtinais reikalingas apsaugoti CIA darbuotojus nuo spaudos ar kaip kitaip užpuolimų.

Dabar Walter Polovchak gyvena privačioje šeimoje ir trečiadienį kartu su kitais vaikais buvo įregistruotas mokyklos 7-ajame skyriuje.

GRAŽUOLĖS IR PREZIDENTINIAI KANDIDATAI

Dauguma Miss America gražuolių pasisakė už Reaganą prezidentus. Iš 44 apklausių, 19 pasisakė už Ronald Reaganą, 11 pasirinko Jimmy Carter, 8 — John Anderson. Penkios neapsisprendusios ir viena atsisakė pareikšti savo nuomonę. Įdomūs yra jų komentarai:

— Galbūt JR (artistas iš vaidinimo Dallas) būtų geresnis, bet kas žino? — pasakė Anderson gerbėja.

— Aš manau, kad dabar nežiūrime į tai, kas geresnis tai vietai, bet kas padaro mažiausią klaidą, — Carterio gerbėja pasakė.

— Aš manau, kad yra pasirinkimas iš trijų "evils", — kita Carterio simpatikė pareiškė.

— Laikas yra pakeisti, — pasakė demokratė, bet Reagano gerbėja.

EGIPTO IR IZRAELIO VYRIAUSYBĖS NUTARĖ ATNAUJINTI DERYBAS

VIRŠNIŲ KONFERENCIJA ĮVYKS TIK PO JAV
PREZIDENTO RINKIMŲ

ANDERSONO RINKIMINIAI REIKALAI

WASHINGTON, D.C. — Nepriklausomam kandidatui į prezidentus John Andersonui buvo pranešta gera naujiena, kad jo pajamos rinkimų išlaidoms padengti žymiai padidėjo. Trečiadienį gavo \$174,000 ir dabar turi \$5.89 milijono kasoje. Iki šiol Andersonui vis trūko pinigų. Jis turėjo atsisakyti planuoto vidurio vakarų krašte taip vadinamo "Whistle-stop", nes neužteko pinigų. Abu jo konkurentai turi išnuomotus lėktuvus. Andersonui tai per didelis liukas.

Gerą žinią pranešė Federalinis rinkimų komitetas, kad jeigu jis lapkričio mėn. 4 dienos rinkimuose surinks mažiausia 5 procentus visų balsų, tai tada jis gaus milijonus dolerių iš valdžios, kaip ir kiti prezidentiniai kandidatai.

Nemalonios žinios pasiekė iš Georgia valstijos. Sios valstijos sekretorius pranešė, kad Andersono pavardės nebus rinkimų sąrašuose, nes jis nesurinko atitinkamo, reikiamo parašų skaičiaus.

MERĖ J. BYRNE DAVĖ POPIEŽIUI \$10,000

ROMA, Italija. — Laikė audiencijos, Čikagos merė Jane Byrne davė popiežiui Jonui Paului II \$10,000 dovana lenkų fondų pagalbei streikavusiems lenkų darbininkams. Popiežius jai pasakė, kad jam malonu su ja vėl susitikti. Pirmą kartą jie susitiko Čikagoje, kada popiežius lankėsi Amerikoje. "Gerai, kad toks svarbus miestas kaip Čikaga turi burmistrę moterį", pridėjo popiežius.

Paklaustas, ar jis nemano vėl kada nors aplankyti Čikagą, popiežius atsakė, kad jis tikisi tai padaryti. Ypač džiaugėsi burmistrės dukte Kathy Byrne, nes popiežius ją alpažino ir atsiminė, paklausdamas ar ji dar lanko mokyklą.

Kreipdamasis į monsinjorą Edward Egan, popiežius prašė perduoti kardinolui Cody geriausius jo linkėjimus.

PERSPĖJA NESČIAS MOTERIS

WASHINGTON. — Nėščios moterys jau seniai buvo perspėtos, kad nevarotų rūkalų ir alkoholinių gėrimų. Dabar valdžia perspėja būsimas motinas, kad susilaikytų ar bent gerokai sumažintų kavos, arbatos ir colos gėrimą, nes kofeinas gali pakenkti naujagimiui.

Aukšti Pentagono pareigūnai išvyko į Kiniją dviejų savaitų vizitui ryšium su karinių reikmenų pardavimu. Gynybos departamentas pareiškė, kad bus palaikomi nuolatiniai ryšiai sprendžiant gynybos problemas.

Po JAV specialaus atstovo Sol M. Linowitz pokalbį su Izraelio premjeru Menahem Beginu ir po jo konferencijos su Egipto prezidentu Anwar Sadatu, jaučiasi atvanga Artimuose Rytuose. Trečiadienį Egipto sostinėje paskelbta, kad sekančių savaitę bėgyje bus atnaujinti pasitarimai tarp Egipto ir Izraelio delegacijų palestiniečių autonomijos klausimais, gi viršūnių konferencija su JAV bus lapkričio mėnesyje, po prezidento rinkimų.

Pries šiuos nutarimus premjeras Begin painformavo Egiptą prez. Sadatą, kad bus paleisti iš kalėjimų kai kurie palestiniečiai, sumažins naujų kolonijų kiekį ir derybų metu išskels savo įstaigą iš Jeruzalės. Sol M. Linowitz, paskelbdamas šias žinias Aleksandrijos mieste, nenurodė tikslų datų, tik pareiškė įsitikinimą, kad Izraelio ir Egipto derybų delegacijos susitiks laike dviejų savaitių.

Palestiniečių grupių vadų apskaitavimu, Izraelio kalėjimuose yra apie 8,000 palestiniečių. Kiek iš jų bus paleisti paaiškės už keleto dienų. Sol M. Linowitz šiandien grįžta į Washingtoną ir painformuos prezidentą, taip pat Valstybės departamentą apie pasiektus susitarimus, kuriuos jis vadina labai pozityviais. Savo pareiškime jis pabrėžė šiuos dalykus:

— Egiptas ir Izraelis palaikys Camp David nutarimus, vedančius taikon Artimuosius Rytus.

— Pastoviam Izraeliui ir Egiptui bendradarbiaujant, reikalingas stiprus pagrindas, pastikėjimas ir draugystė.

— Egiptas ir Izraelis atnaujins derybas palestiniečių klausimais ir pradės ruošti viršūnių konferenciją.

— Keturiolika iš 30 sargų Lake apskrities kalėjime atleista už nesilaikymą nustatytos tvarkos saugant kalinius. Rugpjūčio 10 dieną trys kaliniai pabėgo. Jie surišo sargą, atėmė raktus, kai jis įėjo į jų celę. Visi kaliniai vėliau buvo vėl sugauti. Kiti septyni sargai suspenduoti.

Egipto prezidentas Sadatas ieško visokių galimybių Artimuose Rytuose taikai išlaikyti.

KALENDORELIS

Rugsėjo 5: Obdulija, Laurencijus, Dinga, Medūnė, Vaidvaldis, Teisutis.

Saulė teka 6:20, leidžiasi 7:18. Oras saulėtas, šiltas.

PLB pirmininko Vytauto Kamanto pokalbis su "Margučiu"

Pokalbis buvo perduotas per 3 "Margučio" radijo programas. Aš jį židin perduodu tik 1980.8.28. pasikalbėjimo dalį.

Petrutis (Margutis): — Iš Insbruko (Insbruck) kur gi keliavo te, kokia kryptimi?

Kamantas: — Iš Insbruko per Miuncheną (vok. München, angl. Munich) nusikridau į Londoną. Ten turėjau susitikti su Didž. Britanijos Lietuvių Sąjungos vadovybe, su jais pasitarti dėl ateinančių metų bendros veiklos ir aplankyti Lietuvos atstovą Vincą Balicką, Londone. Dž. Britanija yra gana veikli ir ten visą lietuvišką veiklą bendruomeninė veikla, vykdo Didž. Britanijos Lietuvių S-ga. Vienas iš tos S-gos kūrėjų yra kaip tik mūsų valdybos vicepirm. Mečys Šilkaitis, dabar gyvenąs, neseniai persikėlęs į Floridą. Praėjusiais metais Europos pirmininkų suvažiavime buvo duoti įgaliojimai, kad lietuviams Didž. Britanijoje atstovautų Didž. Brit. Lietuvių S-ga. Ten anksčiau veikė Lietuvių Bendruomenės vardu organizacija, kuri buvo sudaryta eilės organizacijų, kaip Šv. Kazimiero parapjos komitetas, kaip eilė kitų organizacijų susirinkę sudarė, taip vadinamą, Didž. Brit. Lietuvių Bendruomenę, ir jų paskutinis susirinkimas — suvažiavimas buvo maždaug prieš aštuonis — devynis metus. Ir per tą eilę metų, dalis žmonių išvažiavo, iškeliavo į Australiją, į Ameriką, kai kurie iškeliavo į amžinybę ir lko tik keli, prieš aštuonis metus išrinktos valdybos nariai. Tai praėjusiais metais buvo prašyta, kad jie kaip nors įsijungtų, susitartų su Didž. Brit. Lietuvių S-ga, kuri apima visus Didž. Brit. lie-

tuvius, kurie leidžia "Europos Lietuvį", turi savo sodybą, savo namus ir kas metai šaukia savo suvažiavimus, renka naują valdybą. Ir dabar šį metų visuotiniame suvažiavime naują valdybos pirm. buvo išrinktas ponas Zigmąs Juras. Jo žmona važiavo su tautinių šokių grupe, kur čia lankėsi Chicagoje. Ten nuvažiavęs aš susitikau su jais ir jiems jau pranešiau, kad galutinai, visiškai Didž. Brit. Lietuvių S-ga atstovauja Didž. Brit. lietuviams PLB šeimoje.

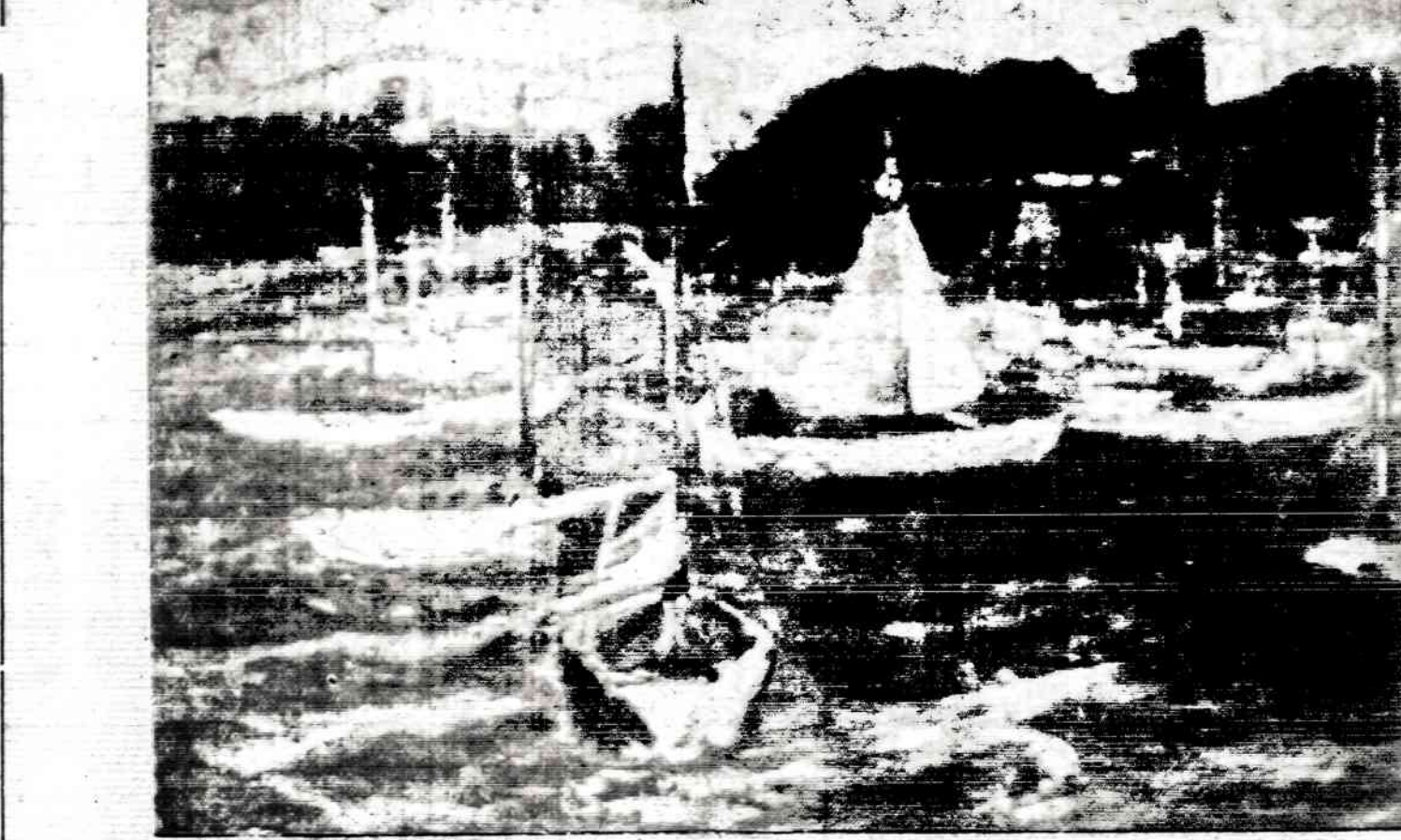
Petrutis: — Tai reiškia, iki šiol ta veikusi, kurios valdyba buvo išrinkta, kaip sakote, prieš 8 metus, ta bendruomenė nusios veikusi, reikia manyti.

Kamantas: — Prklauso nuo jų, nes jie yra tikrai valdyba, keli žmonės, konkrečiai yra keturi ar penki žmonės, bet jie jokio mandato neturi šiuo metu ir kaip sakiau jie nėra jokių suvažiavimų, jokių susirinkimų dar.

(Palyginkite Kamanto pranešimą su Aniceto Zemačio pranešimu "Anglijos Lietuvių Bendruomenė uždaryta", "Naujienos" 1980.8.27. A. Pl.)

Petrutis: — Dabar, jeigu tokia klausimą iškeltumė, ar galėtumėte kelias sakinius susumuoti visą savo kelią Vakaru Europoje?

Kamantas: — Bandysiu. Pirmiausia nuvažiavęs pajutau, pamaciau ir girdėjau keletą dalykų. Pirmasis yra tas, kad Europos lietuviai yra gana pozityvūs, gana kultūringi, stipriai lietuviški ir labai gerai pažįsta dabartinę LIETUVOS padėtį. Jie gauna daug informacijų iš LIETUVOS ir daug informacijų, kuri kaip nors įsijungtų, susitartų su Didž. Brit. Lietuvių S-ga, kuri apima visus Didž. Brit. lie-

Ramonis

Chicagos uostas

koje ir Kanačioje. Antra, ką pastebėjau, kad jie labai susirūpinę savo ateitimi. Jie prašė ir jiems pažadėjome kiekvienam kraštui kokią nors pagalbą ateityje, kad jie išlaikytų savo tarpe ir ypatingai jie susirūpinę savo jaunimu. Ir po jaunimo kongreso praėjusiais metais matome, kad jaunimo kongresas jiems daug naudos atnešė, kuri dabar pasirodo. Konkretūs du dalykai iš to, būtent: jaunimo kongresas rengė komitetą, kurio vadovu vadovavo Andrius Šmitas. Andrius Šmitas šiuo metu yra pasidaręs Europos lietuvių tautų vadovu, natūraliu vadovu, kuris rūpinasi Vasario 16 gimnazija, Vokietijos Bendruomenė ir labai gražiai pirmininkavo, pravedė pirmininkų suvažiavimą. Ant tas gal būtų yra toks pastebėtas dalykas, tai, kad daug jaunimo dalyvavo tose studijų savaitėse. Ką tik baigę abiturientai buvo trys atvažiavę, keli studentai ir kelios studentės. Proporcinei

ISLEISKIME "LIETUVIŲ ARCHYVĄ"

Po pirmosios bolševikinės okupacijos metų (1940. VI.15-1941. VI.22), Lietuvoje buvo išleisti keturi "Lietuvių Archyvo" tomai. Pirmuosius tris tomus redagavo rašytojas J. Balciūnas — Švaistas, o ketvirtąjį — P. Babickas. Nuo 1943 metų L. Archyvo redagavimą perėmus J. Leonavičius, sekantių tomų jau nebesuėmė išleisti. Vėliau J. Leonavičius iš Lietuvos išvykęs, redagavimą perėmė Dirvoje (1950. VII. 6-1951. IX.20) ir Naujienoje (1954. X-XI). Kun. dr. J. Prunskio pastangomis, 1952m. buvo išleista III-jo tomo antroji laida, kuri jau yra seniai išsi- baigusi.

Šio Liet. Archyvo tomuose buvo smulkiai dokumentuoti ne tik Lietuvos žmonių kankinimai, žudymai, teroras ir trėmi-

mai, bet ir Sibirą pirmojo bolševikmečio metu. Kadangi šios knygos buvo leidžiamos vokiečių okupacijos metu, tai tiražas buvo labai ribotas.

Dėl vykstančio II-jo Pasaulinio karo, tik vienas kitas šių svarbių dokumentinių knygų egzempliorius tegalėjo patekti į užsienį. Kelis tu knygų egzempliorius, bėgdami nuo raudonojo teroro, su savimi pasiėmė ir atsivežė 1944-jų metų pabėgėliai — tremtiniai. Teko matyti vieną — kitą tu knygų komplektą ir JAV-se. Dabar, laisvam vakarų pasauliui, šios knygos yra didelė bibliografinė retenybė, o okupuotoje Lietuvoje tuo labiau, nes už šių knygų turėjimą buvo skiriamos didelės baudos. Galima tvirtinti, kad šių knygų ir ok. Lietuvoje nebėra, o vienas ar keli egzemplioriai ten yra laikomi po devynias užraktas, "specialiuose fonduose".

Šie Liet. Archyvo tomai yra dalis mūsų tautos istorijos, dalis jos kentėjimų golgotos. Mes, laisvojo pasaulio lietuviai, turime retą progą ir pareigą patautauti savo tėvynei ir nuo žiauraus okupanto žuvusiems tėvynainiams. Kol dar nevelu, kol dar yra kas domisi, skaito ir supranta mūsų tautą ištikusią tragediją, perspausdinkime šias taip svarbias dokumentines knygas. Kadangi šių knygų redagavimas ir raidžių rinkti nebereikėtų, tai perspausdinimo išlaidos būtų paliginami mažos (turiu mintyje ofseto būdu spausdinimą). Išleidimo iniciatyvos galėtų imtis kuri patriotinė išsivijos organizacija, ar pavienių, šį svarbų reikalą suprantančių asmenų būrelis.

Mano nuomone, pakaktų atspausdinti po 500 egzempliorių. Kiekvieno tomo perspausdinimas apytikriai kainuotų po 2-3000 dol. Visų keturių tomų išlaidos — apie 8-12000 dol. Galima būtų platinti gana pigiai, po 5 ar 6 dol. už tomą. Knygas išplatintus, sugrįžtų visos išlaidos, nuostolių neturėtų būti. Pasirūpinti iš anksto spaudoje, esu tikras, kad atsirastų daug prenumeratorių ir remėjų.

Perspausdinus minėtus keturis tomus, būtų galima išleisti ir tolimesnius, kurie kainuotų jau daugiau, nes reikėtų iš naujo

perrinkti raides (turiu mintyje medžiagą, paskelbtą Dirvoje 1950-51 m. ir Naujienoje 1954 m.). Žinoma, tolimesnių bolševikinės okupacijos metų dokumentinė medžiaga mums nėra prieinama, todėl turėtume pasitenkinti bent tos medžiagos perspausdinimu, kurią turime, t. y. iš pirmojo bolševikmečio.

Perspausdiname daugelį karštai ir nelabai vertingų knygų, o minties dėl Lietuvių Archyvo perspausdinimo iki šiol niekur neteko pastebėti. Labai norėčiau išgirsti ir kitų skaitytojų pasisakymus šiuo neatidėliotinu reikalu. Skubėkime, nes laikas greitai bėga.

KARAS AR TIK SPAUDOS ANTIS?

9 Mums lietuviams gerai žinomas kolumnistas Jack Anderson yra paleidęs straipsnių seriją, kur informavo iš jo gerai patirtų šaltinių, kad dar prieš Amerikos prezidento rinkimus rengiama invazija į Iraną. Daugelis laikraščių, kaip rašo Washingtono savaitraštis "The Spot light", tuos Andersono straipsnius nespausdino.

To pat laikraščio rugsėjo 8 d. laidoje James Sibbet, finansų analistas, ir Newsletter leidėjas iš Pasadena, Kalifornijos, taipgi rašo, kad invazija į Iraną dar bus prieš rinkimus. Sovietų Rusija sustabdė aukso pardavinėjimą. General Motors uždarytą Willow Run gamyklą vėl atidarytą, ir gamina tankams transmisijas. Chrysler bendrovė pradėjo gaminti pačius tankus, kurie bus varomi turbinine jėga ir išvystys greitį net iki 70 mylių per valandą.

Kiekvieną dieną atomo bombos ir visokie "technikai" iš Dover, Anglijos, keliauja į Egiptą. Tenai Irano generolas skubiai rengia armiją, remiamą vakariečių ginklais ir kitu aprūpinimu išsiveržimui į Iraną, kur galvoja vėl atstatyti morarchines formas valdžią Irane. Šiam žygiui remėjai yra Egiptas, Anglija, JAV ir gal Izraelis. Galvojama ir šiaip ir taip, kad gali ir Sovietai įsivelti į šį konfliktą ir tuo pačiu išskirti naujas atominis karas. Daleidžiama ir tai, kad Sovietai, įsivėlę į Afganistaną, liks nušalyje.

Būk, dabartinio prezidento Carterio idėja yra, kad dar prieš rinkimus išvauduoti Irane laikomus 52 amerikiečius įkaitus. Jeigu pavyktų išvauduoti įkaitus, tai prez. Carterio perrinkimas antram terminui būtų kaip ir tikras dalykas. Izraelio premjeras Menachem Begin taipgi nori, kad Amerikos stiprios jėgos būtų Viduriniuose Rytuose ir būtų aptvarkyti išdykę arabai bei užtikrintas alyvos tiekimas į Vakarus iš Persijos įlankos.

Prez. Carterio žinioje yra taip vadinamas "Unilateral Corps", vadovaujamas generolo Voline Warner. Šis korpus susideda iš visų ginklų rūšių su 110,000 vyrų jėga ir gali 18 valandų laiko

tarpie atsirasti bent kuriame "karštame" žemės krašte. Planuojama invazija į Iraną turėtų įvykti spalio mėnesį. Žodžiu, galimi įvykiai jau yra čia pat prie durų. Tokiomis iš anksto supintomis rekvizitais nesi-norėtų tikėti, bet dėl visa ko galima ir peržvelgti.

J. J-tis.

NAUJAS PIETŲ KOREJOS PREMJEAS

SEOUL, Pietų Korėja. — Naujas P. Korėjos prezidentas Chun Doo Hwan premjeru paskyrė buvusį vicepremierą Nam Duck Woo.

Prezidentas Chun Hwan renka naujus žmones vyriausybei sudaryti ir žinančius krašto valdyti. Naujas premjeras baigė mokslus Amerikoje. Nuo 1974 iki 1978 metų JAV-se studijavo ekonomiją. Gerai išlaikė egzaminus, laisvai kalba angliškai ir moka administruoti valstybės turtą. Buvusioje Pietų Korėjos vyriausybėje Nam Duck Woo buvo premjero pavaduotojas.

Naujas prezidentas yra įsitikinęs, kad premjeras Nam pagės sustiprinti krašto ūkio reikalus, kurie paskutiniu metu pradėjo šlubuoti. Prezidentas pakeitė vyriausybę, bet jis paliko valdžioje 7 ministrus, kurie pavyzdinai ejo pareigas.

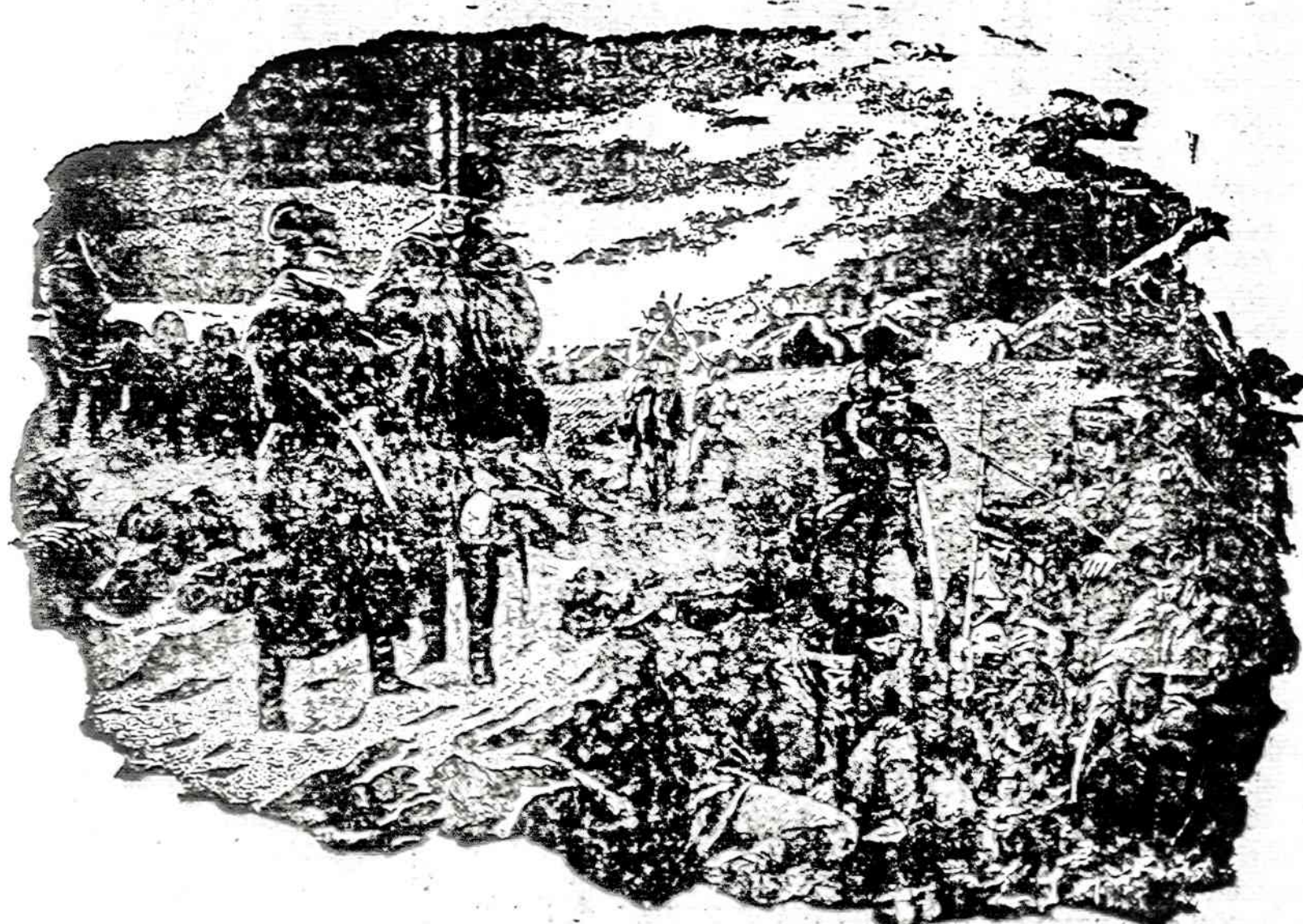
14 asmenų apkaltinti valstybinių mokesčių sukčiavimu

Keletas Cook County nuosavybių mokesčių Apeliacinių Rūmų Tarybos narių buvo apkaltinti nešvarių savo pareigų, ėjimu ir mokesčių mokesčių pasisavinimu.

Kada nuosavybių savininkai pasiskųsdavo Apeliaciniams rūmams dėl neteisėtų mokesčių išreikalavimo, kai kurie tos tarybos nariai tą reikalą taip sutvarkydavo, kad atgaunę per virš nuosavybių vertės sumokėti mokesčiai eidavo didele dalimi į tyrinėtojų kišenes.

Senas vilkas į aketę uodegos nekiša. (Lietuvių priežodis)

Cold war.

It was bad enough we had to fight the British for our freedom. But on top of that, we had to fight the weather, too.

Because winter at Valley Forge meant snow, ice, and freezing temperatures. All serious enemies to a makeshift army without proper clothing, not nearly enough food, and short on ammunition.

It was an army long on courage, but short on money.

And then the money came. Some \$27,000,000 from the pockets of new Americans.

That's how people took stock

Take stock in America.

200 years after same location.

In America back then, and you know how they turned out.

Nowadays, people are still helping America stay strong and self-sufficient. And they're helping themselves to safe, dependable savings. By taking stock in America with the Payroll Savings Plan.

Buy United States Savings Bonds.

They won't leave you out in the cold.

Now E Bonds pay 6% interest when held to maturity. If 5 years (with the long-term interest rate) is needed, Bonds can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred and refunded.

TAVO ŽODIS YRA TIESA
Jono 17:17.
IR PAŽINSITE TIESĄ, O TIESA IŠLAISVINS JUS.
Jono 8:32

SV. RASTO
NAUJASIS TESTAMENTAS
IR PSALMAI

LEIDINYS LIETUVIŲ KALBA, IRISTAS
LIETAIŠ PLASTIKINIAMS VIRSELAIŠ
PRAKTISKO KISENINIO FORMATO.

KAINA \$3.

LITHUANIAN MINISTRIES, P.O. Box 321,
Oak Lawn, Ill. 60454

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!
5.00%
Paid and Compounded Quarterly

OUR SAVINGS CERTIFICATES
EARN UP TO 8%

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD
PETER KAZANAUSKAS, President

CHICAGO, ILLINOIS 60628
Phone: Virginia 7-7467

HOURS: Mon.-Tue., Fri., 9-4 Thurs. 9-9 Sat. 9-1

SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

ENERGY WISE

Organize car pools to save gasoline.
Don't be a Bom Loser!

ALIAŠKOS MIŠKAI, UPES, EZERAI

VLADAS RAŠCIAUSKAS

Nusileidus lėktuvėliui Klavok flankoj, tuoj prisistatė "Prince of Wales lodge" savininkas, paėmė mano lagaminus, pasakė, kad turi man paruoštus kambarius ir paprašė kartu su juo važiuoti.

Paširodo, kad šios vasarvietės savininkas yra indėnas. Maniau, kad būsiu apgyvendintas pačioje Klavok flankoje, bet jo vasarvietė yra dideliame miške. Jis ten įsitaisė, įrengė visus patogumus ir gyvena kaip ponas.

Aš maniau, kad "Prince of Wales lodge" bus didelis viešbutis su šimtais kambarių, bet paširodo, kad visa jo vasarvietė turi tik 12 kambarių. Bet jis turi viską taip gerai suplanuotą, kad jo vasarvietė visuomet yra pilna. Mat, jis iš anksto sužino, kiek dienų ir naktų svečiai ten praleis ir paskui pagal tas informacijas taip sutvarko dalykus, kad nė vienas kambarys nebūtų tuščias.

Paširodo, kad jis turi vasarotojų, kurie pas jį atvažiuoja metais metų. Yra tokių, kurie atvažiuoja po du kartus į metus. Ten praleisti savaitę kainuoja \$1,360. Bet jis aprūpina viskuo. Gauni patį geriausią valgį, ir veža pažūvauti — į upes ir į van-

denyną. Galima prisizuvauti salmono, lydekų, geltonvidurių ir sidabrinių upėtakių...

Nuo balandžio pradžios iki spalio pabaigos įvairios žuvys plaukia į upių įtakas įkrų dėti. Vasarvietės savininkas žino, kada ir kur gali mieškoti kokį žuvį. Salmonų gali pagauti pačių didžiųjų, iki 40 svarų, bet dauguma yra 20-30 svarų. Karaliai eđa tik mažesnes žuvis, ne kabina didesnių. Mažos žuvytės bijo didesnių, nes joms apsigynimo nėra. Didesnė žuvis prarijo mažąją ir gali ramiai kelias dienas snūduriuoti. Mažesnės labai gyvos, nuo didelių bėga, sukinėjasi. Joms sunku pasprukti, jei didžioji akį užmetė.

Visos žuvys vaikus peri. Šimtus mylių neša į šiltesnius ir maistingesnius vandenius, kad mažytės galėtų maitintis ir gintis. Motinos rizikuoja, nebijo mirties ir pavojaus. Kurį laiką ikrus dar saugo, kad bloga žuvis jų neprarytų, bet vėliau paleidžia juos savo valiai ir plaukia atgal į ežerus ir įprastas vietas.

Aliaskoje atsilus orui, vasarviečių savininkai veža vasarotojus į tokias vietas, ten parodo ikrų leidimą ir duoda įvairiausių paaiškinimų.

Vieną rudenį klausiau paskaitos apie žuvų, paukščių ir kitų gyvių "laikrodžius". Kur tie laikrodžiai yra, kas juos užsuka — niekas nežino, bet profesorius aiškino, kad tokie dalykai yra. Kiekvienį metą pasuka jų sraigtelius ir liepia leistis didelėn kelionėn ir dideliu darbu. Taip buvo prieš milijonus metų, taip yra ir šiandien. Mokslininkai apie tai daugiau žino. Atrodo, kad įeigu jie taip aiškina, reikėtų su tuo sutikti, nes kitaip būtų itin sunku daug ko išsiaiškinti.

Eina, plaukia, rizikuoja gyvybe, kad tiktai galėtų daugiau ik-

Punktukas Anykščiuose

Pokalbis apie žemaitišką poeziją

Rugpjūčio 31 d. 8 val. vakaro Šluto radijos valandėlės programoje kalbėjo Ap. Bagdonas apie žemaitišką poeziją. Šlutas pristatė A. Bagdoną, kuris baigęs Lietuvoje universitetą ir mokytojavo Amerikoje irgi mokytoja. Parašė žemaitišką tarmę dvi knygas. Jis susirūpinęs galimu žemaitiškos tarmės išnykimu. Laukia, kad atsirastų tu, kurie padėtų kurti žemaitišką literatūrą.

Susidarė įspūdis, kad A. Bagdonas gerai pasiruošęs ir kompetentingas kalbėti iškeltais klausimais.

Aliaskos indijonai tau pasakoja įvairiausių istorijų apie žuvis. Pasakoja tai, ką savo akimis matė.

Kai vasarvietės savininkas baigė pasakoti apie upėtakių pamėginą ešti mažesnes žuvis, tai paklausiau: — Ar didesnė žmonės suvalgo mažesnes?

Jis pripažino, kad taip yra, bet jis pridėjo, kad toks jau įstatymas: didesnė žuvis eđa mažesniąją.

— Bet žmogus ne žuvis, — aš jam atšoviau.

— Šitas reikalas nuo seno taip sutvarkytas, kad sunku būtų ką nors pakeisti, nors atrodytų, kad kitaip būtų geriau gyventi...

— Kaip tu įtikinsi žuvį, kad nešut mažesnės, jeigu ji sąžinės neturi? Alkis didesnis už sąžinę...

(Bus daugiau)

Prisimenu, nuvažiuavau iš gimnazijos į katalikų suvažiavimą Kaune. Jo eks. arkivyskupas Karvičius sveikino žemaičių tarmę. Nesupratau nė vieno žodžio. Atvyko klebonas Katelė. Jo sūtena ne juoda, bet ruda. Mane stebino. Jis pasveikino nerolą Nagevičių. Po to sveikino suvažiavimą. Kaip arkivyskupo, taip ir klebono iš viso nesupratau. Ir nuo to laiko tiek gimnazijoje, tiek ir universiteete neteko domėtis žemaičių tarmė. Mat, aš esu kapsas...

Viena ponė klausia, kas kukutis? A. Bagdonas paaiškina, kad žemaitis kukutis, tai kukuoja, kaip gegutė.

A. Bagdonas deklamavo eilėraštį. Gan įdomu buvo klausytis Duonelaičio eilėrašcio.

Dipl. ekonomistas A. Pleškys pasakė keletą komplimentų kaip žemaitis. Nustebau, kaip jis moka dvi tarmes. Mes gyvenome vienoje stovykloje ir čia arčiau kooperuojame, bet nežinojau, kad jis moka žemaitiškai. Iliustracijai davė gan daug pavyzdžių, kaip žemaičiai skiriasi nuo aukštaičių. Pacitavo vieną antrą mūsų mokslininką. Pamėinėjo Būgą ir koks yra skirtumas tarp žemaičių ir aukštaičių tarmių. Klausytojus stebino jo puiki orientacija. Net A. Bagdonas buvo nustebintas ir nepajėgė atsakyti.

Vienas pasisakė, kad pagrindinė kalba universiteete buvo aukštaičių, o ne žemaičių. Mano supratimu, prof. Jablonskio padėti pagrindai lietuvių kalbai ir moksle, spaudoje bei literatūroje vyravo. Man susidarė įspūdis, kad kapsai buvo pagrinde...

KLEMENSAS JŪRA

Kl mergas Jūra (Jūraitis) gi-pasišventimų šalpos ir visuomenės 1912 m. kovo 25 d. Lietu-niniam darbe, ypatingai pabrė-voje. Nuo 1930 metų pr. d. jo žiant jo nuopelnus Brazilijos lie-re kštis spaudoje, pasirašytas jvairiais slapyvardžiais. Po Ant-rojo Pasaulinio karo emigravo Brazilijon. Kur, š. l. a. ka. d. eni-nio darbe, r. š. l. knygas, redaga-vo "Mūsų Dienas", satyrių žur-nalėlį "Garnys" ir "Garnio" ka-lendorius. Parąšė portugalų ir lietuvių kalbų vadovėlius.

Nuo spaudos darbo pradžios, t. y. nuo 1930 metų, Klemensas Jūra yra parašęs keletą teatriniių veikalelių, tris eilėraščių rinki-nius, vieną novelių knygą, tris romanus, monografiją, tris bio-grafinius veikalus ir kt.

Šiuo metu autorius vieši Ka-nadoje ir JAV-se. Beveik visi Šiaurės Amerikos laikraščiai tin-kamai paminėjo jo 50 metų spaudos darbo sukaktį, patalpin-dami straipsnius apie jo asmenį ir kūrybą. Įdomiu sutapimu, vi-si straipsnių autoriai, išvardin-dami Klemenso Jūros parašytus veikalus, kaip susitarę nepamini vieno stambaus jo veikalo — "Tėvynės Vaidila". "Tėvynės Vaidila" yra didesnio formato 454 psl. knyga, skirta kunigo Benedikto Suginto 60 metų am-žiaus sukakčiai atžymėti. Kny-ga spausdinta labai geros koky-bės popieriuje, gausiai iliustruo-ta. Ją 1957 metais išleido lei-dykla "Garnys", Sao Paulo, Bra-zilijoje. Tiražas 1,500 egz. Kaina — 5 dol. Leidėjas — kun. B. Su-ginto gerbėjai. Knyga buvo pla-tinama ir JAV-se.

"Tėvynės Vaidila" aprašo visą kun. B. Suginto gyvenimą, jo

Teko dirbti su žemaičiais, aukštaičiais ir kapsais. Buvo naudojama tik pagrindinė kalba, o ne tarmė.

Vienas asmuo prisiminė apie šokių šventę, kad ne visiems va-dovams padėkota...

Šlutas ragino išpirkti A. Bag-dono parašytas knygas. Peršai-tė vieną eilėraščių žemaitiška tarme.

K. P.

Kaip ten bebūtų, matome, kad bendradarbiautojai visais fron-tais atakuoja veiksmus, o jiems šieiti į kontrataką nėra drąsos, noro bei ryžto, todėl nebūtų staigmena sulaukus ir negarbin-gos kapituliacijos. Tokia prie-laida savaime darosi, kai nieko nerašoma spaudoje apie aptar-tas gaires ir nutylimas antros pusės dalyvavimas.

Kadangi pas mus demokrati-šiai principai taip noriai visur linksniuojami, tai reikėtų stro-piai jų ir laikytis. To nesant, tenka manyti, kad ALTa, žūt būt siekdama detentės ir norėdama "taikos", jės labai paaukos sa-vo rėmėjus...

Todėl, išvengimui būsimų ne-sklandumų, reikia eiti atviru ir teisingu keliu negraviruojant į tą pusę, kurioje yra gerai apgal-voto riksmo, nes jis lietuvių vi-suomenei visais atžvilgiais ne-naudingas.

J. Tijūnas

— Popiežius Jonas Paulius II parašė Lenkijos primatui kar-dinolui Stefan Vyšinski ir kuni-gams ganytojo laišką, užjauśda-mas visus tikinčiuosius, kovo-jančius už kasdieninę duoną ir socialinį teisingumą.

— Filmų gamintojai ir strei-kuojantieji artistai Hollywoode nesutarė dėl kontrakto ir strei-kas pasiekė jau 45-tą dieną.

BALZEKAS MOTOR'S

4030 Archer Ave., Tel. VI 7-1515

Seniausias automobilių pardavėjas Lietuvoje

Volare Premier Coupe

Chrysler - Plymouth - Arrow mašinos ir Station Wagon's už \$3,570 ir daugiau.

(Vartotos mašinos — urmo kainomis)

Geriausi mechanikai taisymo ir priežiūros departamente

KVIEČIAME Į NAUJIENŲ

BANKETA

NAUJIENŲ 66 METŲ SUKAKCIAI PAMINETI

Sekmadienį, š. m. spalio 26 dieną

BEVERLY COUNTRY CLUB

87th St. ir S. Western Ave.

Chicago, Illinois

- DAINOS
- SVEIKINIMAI
- VAKARIENĖ
- ŠOKIAI

Pradžią 5 val. popiet — Įėjimas \$20.

BANKETA RUOŠIA

NAUJIENOS

Vietas prašome rezervuoti iš anksto

1739 SO. HALSTED STREET,

CHICAGO, ILLINOIS 60608

arba telefonu 421-6100

GERA PROGA NAUJIEMS SKAITYTOJAMS

UZ DEŠIMT DOLERIŲ NAUJIENOS SIUNČIAMOS TREČDALĮ METŲ!

Visi lietuviai kviečiami atkreipti į Naujienas savo asmenišką dėmesį, gerai su jomis susipažinti ir jas užsisakyti.

NAUJIEMS SKAITYTOJAMS, NORINTIEMS TINKAMIAU SUSIPAŽINTI SU DIENRAŠČIU, NAUJIENAS SIUNČIAME 4 MĖNESIUS UŽ 10 DOLERIŲ.

Nuoširdžiai kviečiame visas ir visus į platinimo vajeaus talką!

Prenumeratos pratęsimo, užsakymų, bei galimų skaitytojų reikalais prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarpomis.

NAUJIENOS
1739 S. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

• Iš anksto be raginimo pratęsiu savo prenumeratą, taupydama laiką ir mažindama susirašinėjimo išlaidas. Priede _____ dol.
Pavardė ir vardas _____
Adresas _____

• Užsakau Naujienas kaip dovaną savo _____, kuris yra naujas skaitytojas. Priede _____ dol.
Pavardė ir vardas _____
Adresas _____

Sponsoriaus pavardė, vardas ir vietovė _____

• Platinimo vajeaus proga, palaikydama lietuvišką spaudą ir Naujienų pastangas, prašau jas siuntinėti už pridedamus _____ dol.
Pavardė ir vardas _____
Adresas _____

• Platinimo vajeaus proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi savaites susipažinimui nemokamai be jokių įsipareigojimų.
Pavardė ir vardas _____
Adresas _____

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• ROPESTINGAI ISPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SAL-DUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šiokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Tel. 476-2206

Išėjus iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pastangas daryti įtakos į krašto politiką. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Orderis bus paštas tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980	pusel metų	\$22.00
Subscription Rates:	trims mėnesiams	\$15.00
	vienam mėnesiui	\$ 4.00
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year; other countries \$48.00 per year.	Kanadoje:	
	metams	\$45.00
	pusel metų	\$24.00
	vienam mėnesiui	\$ 5.00
25 cents per copy	Užsieniuose:	
Nuo sausio pirmos dienos Dienraščio kainos:	metams	\$48.00
	pusel metų	\$26.00
Chicagoje ir priemiestiuose:	Naujienuos eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienu Ben- drovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Telef. 421-6100.	
metams	\$45.00	
pusel metų	\$24.00	
trims mėnesiams	\$12.00	
vienam mėnesiui	\$ 5.00	
Kitoje JAV vietose:	Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	
metams	\$40.00	

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Lenkijos įvykių reikšmė

Prasidėję streikai Lenkijoje sukėlė visame pasaulyje didelį susirūpinimą ir nerimą, nes kiekvienu momentu gali įvykti konfrontacija su komunistine vyriausybe ir sovietinių tankų įsiveržimas į kraštą, kas sukeltų pasaulinio masto krizę.

Suprantama, kad lietuviai tėvynėje ir išeivijoje su nemažesniu dėmesiu seka Lenkijos įvykius, nes artimiausiai liečia Lietuvos likimą. Dėl šių sumetimų tenka iškelti kai kuriuos momentus, kurie geriau nušviečia susidarančią padėtį.

Visų pirma, Lenkijos darbininkijos streikai pakartotinai įrodė, kad komunistas, nežiūrintis gaunamų iš Vakarų didelių kreditų, technologijos ir rinkų, neįstengia po 35 metų aprūpinti savo gyventojų paprasčiausių gyvenimo poreikių. Prieš, padėtis metai iš metų ne gerėja, bet blogėja.

Dar blogesnė padėtis yra susidariusi pačioje Sovietų Sąjungoje, kurios valdovai, išsigandę Lenkijos įvykių, suvaržė spaudos cenzūrą, ėmė trukdyti radijo bangomis ateinančias žinias iš Vakarų, nes bijo Sovietų darbininkų, kurie gali stvertis panašių priemonių savo būviui pagerinti.

Streikai Lenkijoje nėra naujiena, nes jau vyko 1956, 1970 ir 1976 metais, kiekvienu kartu laimėdami bent daliną laisvę ar teises. Šių laimėjimų dėka, ūkininkai nebuvo suvaryti į kolchozus, katalikų Bažnyčia atkovojo stiprias pozicijas, palengvėjo išvažiavimas į užsienį ir bendrai santykiavimas su Vakarais.

Tačiau šių metų streikai išsiskiria nuo ankstyvesniųjų savo idejiniu nusistatymu, kovos metodais ir paskirtimi. Jų vairavimą paėmė, iškilusi detentės ir Helsinkio nutarimų dviasioje, gerai organizuota disidentų vadovybė, susikaupusi KOR organizacijoje (Komitetas darbininkų socialinei apsaugai), kuri tikrumoje sudaro pusiau legalią opoziciją Lenkijos komunistinei vyriausybei.

Disidentai savo ideologiniu nusistatymu yra labai skirtingi, bet juose pirmąją būvę marksistiniai intelektualai, iš kurių išsiskiria sociologas Jacek Kuron. Disidentai nesiekia sugrąžinti prieškarinės politikos ar social-

ekonominės santvarkos, bet pasisako už socializmą ir įgyvendinimą visų demokratiškos laisvės ir teisių, tarp kitko įrašytų Lenkijos konstitucijoje ir pripažintų Helsinkio konferencijos nutarimuose, po kuriais yra padėtas komunistinės Lenkijos parašas.

Trumpai tariant, disidentai veikia griežtai konstitucijos rėmuose, atsisako nuo bet kurių smurtinių priemonių ir net nereikalauja nutraukti santykių su Sovietų Sąjunga. Priešingai, pabrėžia gerų santykių būtinumą, nes Vokietijoje pasireiškia norai atgauti prarastas savo Rytų provincijas, ir grynai ekonominiams sumetimais. Tačiau santykiai turi būti išlaikomi kaip lygus su lygiu, respektuojant Lenkijos suverenumą.

Pagal Amerikos spaudos davinius, įvairių ideologinių srovių Lenkijos disidentai leidžia 35 pagrindinio leidinius, plačiai paplitusių po visą kraštą. Turi per 40,000 aktyvių narių, kas sudaro rimtą politinę ir idejinę jėgą Lenkijos krašte, kuri paruošė planus ir veikimo metodus dabartiniams streikams su aiškiai užbrėžtais siekiais bei idejiniais jiems vadovauja.

Tokia politinė padėtis galėjo susidaryti tik detentės politikos ir Helsinkio nutarimų įtakoje, kuri vengdama atominio karo sukūlimo, žingsnis po žingsnio siekia legalumo keliu įgyvendinti demokratinę laisvę, pačių komunistų propagandiniams sumetimais įrašytas į savas konstitucijas ir patvirtintas savo parašais Helsinkio konferencijoje.

Šiuo metu vyksta didysis bandymas Lenkijoje, kuris turės įrodyti detentės politikos sėkmingumą ar nesėkmę, nes Sovietai, kaip ir Lenkijos kompartija, yra pastatyti prieš kritišką sprendimą. Pavartoje brutalią jėgą prieš darbininkiją ir disidentus, sugriautų visus padarytus sutarimus ir savaime sugrįžtų šaltasis karas, kuris turės sunkias pasekas ne vien lenkams, bet visiems Rytų Europos satelitams, o ypačiai disidentiniams sąjūdžiams pačioje Sovietų Sąjungoje.

Sekant įvykius Lenkijoje, reikia nepamiršti lenkų katalikų Bažnyčios rolės. Nors Jonas Paulius II plačiai pasisako už žmogaus teisių ir laisvių įgyvendinimą visose tautose, bet Lenkijoje prasidėję streikai užklupo patį popiežių ir lenkų bažnytinę vadovybę nepasiruošusius.

Kaip žinome iš spaudos pranešimų, popiežius pradžioje buvo uždraudęs savo kontroliuojamoje spaudoje ir radijo pranešimuose iš viso minėti kiliusius streikus jo gimtajame krašte. Maždaug po savaitės, atvykę maldininkai iš Lenkijos privertė popiežių pasisakyti, bet nesulaukė tvirtų streikuojančių ir tuo pačiu visos lenkų tautos reikalaujamų teisių ir laisvių paremimo.

Panašiai santūriai laikėsi šiaip karįngai nusiteikęs ginant katalikų teises primas St. Wyszynskis ir visi be išimties lenkų vyskupai. Kai Edvardo Giereko vyriausybė atsidūrė kritiškoje padėtyje, jai į pagalbą atėjo minėtas kardinolas Wyszynskis, kuris savo ilgoje kalboje televizijos programoje reikalavo darbininkus nutraukti streikus, nes gali užtraukti katastrofą Lenkijai, kuri ne kartą buvo užklupusi ją istorijoje.

Darbininkai nepakluso nei Giereko pažadams, nei Wyszynskio įspėjimams, toliau tęsė ir plėtė streikus, įsitikinę savo teisėtumu ir laimėjimu, kas pakankamai įrodo, kad ne katalikų Bažnyčia buvo Lenkijos istorinių įvykių organizatorė ir jų vadovė.

Ne vien popiežius ar Lenkijos Bažnyčios vadovybė buvo susirūpinę dėl galimo Sovietų kariuomenės įsiveržimo ir sugniuždinimo viso demokratinio sąjūdžio. Nemažiau buvo susirūpinusios Vakarų demokratijos, kurių vyriausybės, spauda, radijo ir televizijos komunikatai

Prof. AD. VARNAS

Ant politikos laktų (Grafika)

VL. BAKČNAS

Pastabos iš tolo

(Tęsinys)

Kita geroji šventės pusė yra ta, kad ji padeda lietuviškoje veikloje prilaikyti jaunimą, suteikiant jam galimybę pasirodyti masinei publikai, o dar daugiau — iš kitų kraštų atvykti Amerikon arba kai kuriems iš Amerikos nuvykti į kitus kraštus. Čia yra ilgų metų interesas dalyvauti šokių ratelėje ar chore, kad paskui už trijų ar keturių metų išnaudoti galimybes ne tik pasirodyti, bet ir pamatyti. Aš skaitau, kad šita priemonė, sąlygų sudarymas jaunimui pakeliauti, yra pats tampausias ryšys jaunimą išlaikyti lietuviškoje veikloje. Kelionės, sudarymas naujų pažinčių, lankymasis svetimuose kraštuose ir žmonėse yra labai vertingas ir skatinantis veiksnys jaunimui glaustis lietuviškose gretose, ypačiai kol tas jaunimas dar reikalingas visuomenės paramos. Šiuo atveju rezultatai labai pozityvūs.

Betgi, kita vertus, šventė buvo rengta dar ir tam, kad atkreipti ir viešosios opinijos dėmesį, ta proga, į mūsų kultūrą ir mūsų „politiką“, primenant Lietuvą okupaciją. Šiuo atveju, man atrodo, rezultatai labai negatyvūs.

Šventės proga viešėdamas kelias dienas Čikagoje, pirmąjį savo rūpesčių turėjau sugaudyti bent jau vietinių, Čikagos, amerikiečių laikraščių atsiliepimus apie šventę. Suprakinėjau laikraščius, kokius galėjau, ypačiai didžiulius. Beveik nieko neradau, išskyrus, rodos, „Sun-

Times“ pora mažų nuotraukėlių ir trumpą pastabą. Nieko didžiajame „Chicago Tribune“. Ir gi beveik nieko televizijoje, nei per radiją, nežiūrint, kad „kermosiaus“ atidaryme ir pačioje šokių šventėje dalyvavo Čikagos burmistrė — „merė“, kuri savo žinioje turi ištisą spaudos „departamentą“, kuris laikraščiams, TV ir radijo stotims išsiuntinėja pranešimus apie svarbesnius įvykius, kuriuose dalyvauja miesto galva. Beveik nieko. Jei kas daugiau buvo — tai labai vėlai, bet kodėl tada to nebūtų paminėjusi mūsų lietuviškoji spauda?

Buvo, mano nuomone, nei ir gana keistos propagandos. Beieškodamas naujausių Čikagos laikraščių, vienoje krautuvėlėje matau gana didelę krūvą (lentynoje) tokio vietinio (kainyninio) laikraščio, kurio pirmame puslapyje marguliuojo net per tris skilts antraštė „Lithuanians Assemble Here for Dance Festival“. Griebiu, manau vis šis tas mano smalsumui, bet žiūriu, kad tai jau „senas“ (liepos 3 d.) savaitraštis, bet vistiek gerai, kad galėsiu patirti ką nors, ko nežinojau. Tas laikraštis: „Southwest News-Herald“. Straipsnis gana ilgas ir išsamus, gana korektiškas informacijos požiūriu, atrodo kilusios iš lietuviškų sluoksnių (gerai informuotų), nes sudėta kai kurių šventės pareigūnų pavardės ir net adresai. Paminėta taip pat valstijos senatorius F. Savickas, alderm. F. Brady, Lithuanian Plaza

MC

buvo santūrus savo pranešimuose, nes nenorėjo sudaryti preteksto Sovietams pateisinti savo karinius žygius, slopinant darbininkų reikalavimus.

V. K.

Alg. Regis ir kiti. So far — so good.

Straipsnio pabaiga perkelta iš pirmo net į 31-ąjį puslapį, kuriame man kaip tik ir nepatiko paskutinis to straipsnio sakiny, kuris nežinau kieno suredaguotas — to laikraščio redakcijos ar lietuviškos informacijos. Priešpaskutinis sakiny yra toks: „The festival is staged every four years as a celebration to honor the countries which gave new homes to Lithuanian refugees“. Tai visai nauja reveliacija ir kaip tik priešinga šventės programoje atspausdintam „credo“. Bet ir tai, toks sakiny tame laikraštyje yra labai taktiškas, sąkyčiau net pagirtinas, ieškant draugų amerikiečių publikoje.

Bet gi jau po to, paskutinis sakinyš tame straipsnyje mane net nūgąsdino, kad tokiu mūsų tautinių šokių pristatymu norima patraukti amerikiečių dėmesį šventei. Tas sakinyš yra toks: „The dances, many of which deal with agricultural themes, are believed to have developed from early pagan rites.“ Na, jei šitokia mūsų tautinių šokių charakteristika buvo „sukurta“ to laikraščio redakcijoje, nieko negali padaryti. Bet jeigu tas amerikiečių žurnalistas buvo perduota mūsų lietuviškų šaltinių, tai nieko blogiau, turbūt, nebuvo galima sugalvoti. Girtis dabar, čia Amerikoje, kad esame buvę pagonys, kad mūsų tautiniai šokiai kilę iš pagoniškų papročių, ir kad mes dabar tuos šokus kaip mūsų kultūros reprezentaciją jums, amerikiečiams, norime pademonstruoti, hū, hū, hū!

Man rodos, kad blogesnės propagandos tokiai viešai ir dingai mūsų tautinių šokių šventei padaryti nebuvo galima, kaip kad buvo padaryta tuo vienu (gerai, kad tik vienu) ir paskutiniu sakiniu. Jei to sakinio redakcija yra lietuviška, tai reikia labai apgailestauti, nes norint tautinius šokus propaguoti amerikiečių tarpe, tai juos galima buvo apginti garbingu Lietuvos istoriniu rūbu, neliečiant religinio momento — pagonybės. Kitas reikalas ir prasmė būtų tokios propagandos, jei ta šventė būtų rengiama kurio nors universiteto (ar kitos mokslnės institucijos) auditorijoje folkloro studentams ir mėgėjams, net gal ir istorikams, bet jokiu būdu ne plačiai publikai.

(Bus daugiau)

● Ferkūnsargio išradėjai yra senovės egiptiečiai. Istorikai tvirtina, kad jie turėjo priemonių apsisaugoti nuo perkūnijos virš 1000 metų prieš Kristaus gimimą.

P. KESIŪNAS

TARP ŽALSVŲ PALAPINIŲ

3-jų dalių ROMANAS

(Tęsinys)

— Kas aš esu, jums vistiek, svarbu, kad aš atnešiau jums tiksliaus žinias — vietoj kalinių varys perrengtus kareivius... jie nori išvilioti jus iš miško ir užpulti.

— Pasakyk, kas tave pasiuntė čia pas mus? — klausia, įtariamai pažvelgęs į jį, Ringaudas.

— Aš atvykau įspėti, tamstai gresia šianakt tikra mirtis... — visai tyliai sušnabžda, priejė arti prie Ringauda, jaunuolis.

— Ir vėl viena iš ten... — nustemba Ringaudas, pažinęs dar vieną Bičkovo agentą.

— Taip, dėl to jūs manimi ir netikite, bet gi aš esu jūsų rankose...

— Na, ir keistas tas Bičkovas — tamsta jau nebe pirmutinė iš ten...

— Aš to nežinau, ir man tas nerūpi, aš tik nenoriu, kad tamsta šianakt žūtum, — pajutusi kartumą, priminus Bičkovą, prašnabžda Ramunė.

— Ir kad jums išmokėtų už mano galvą dvi šimtai tūkstančių... — vėl kiek neabejodamas, kad jis kalbasi su Bičkovo agentu, atkerta jai Ringaudas.

— Tokio įžealimo aš iš tamstos nesitikėjau, — vos girdimai sudejuoja ji.

— Gal aš ir per daug griežtai pasakiau, bet vis dėlto keista, kad kaip tik šįvakar aš visiems taip parūpau. Aš jau turiu eiti, manęs laukia darbas. Jūs būsite mūsų viešnia. Patalą jums paruoš mūsų senasis Pranas; jis nenuskriaus nė vieno.

— Ir tamsta nieko nebedamas nori pulti tiesiai mirčiai ir glėbi... — matydama, kad jos įspėjimas vistiek Ringauda nesulauko, maldavo ji Ramunė.

— Nejaugi manai, kad mes tokie naivūs ir patikėsime gudria Bičkovo provokacija.

Ir nė nepažvelgęs į ją, Ringaudas greitai žingsniu nuskuba pas vyrus.

Paskutiniai jo žodžiai, tarytum koks tamsus šydas, pirmučiausia uždengė Ramunei akis, paskiau sulaukė jos kvėpavimą, pagaliau ėmė slėgti ir ją visą, ir ji pamažu susigūžia ant minkštų samanų.

Jai atrodė, kad drauge su Ringaudu nuėjo visos jos svajonės ir visas gyvenimas...

Einant į stovyklą, visas miškas buvo toks gražus, paslaptingas; pusį ošimas veikė ją kaip gražiausia muzika; ji svaigo nuo jų stipraus kvapo, o jauni berželiai ramino ją kaip tikri broliai. Beskubėdama į stovyklą, ji kartais sustodavo pavargusi pailsėti; tada ji švelniai prisiglaudavo prie jų balto liemenėlio, jų drėgni ir limpantys lapai kutendavo jos veidą, o ji buvo paskendus svajonėse: „Silpnutė mergaitė, visi sakys, išgelbėjo tokį didvyrį...“

O dabar tas pats miškas toks niūrus, drėgnas ir šaltas, kaip pati mirtis. Jame tik ir teslančioja mirties šešėliai...

Ją nupurto šaltis ir apima keista baimė, tarytum pati giltinė savo kaulėta ranka būtų perbraukusi per jos veidą... Ji pasijuto taip vieniša, visų paniekinta ir apeista, jog nieko daugiau nebeužėjo — tik greičiau numirti. Visai ji nepastebėjo nei kaip praėjo pro šalį ūkvedys Pranas, nei kaip jis, užuojautos pilnomis akimis pažūrėjęs į ją, atsisėdo atokiau nuo jos ant samanų kupsto.

Ilgai ji taip išsėdėjo, atsišliejusi į sutrūnijusio kelmo stuobrį, tylėdama tamsioje, kaip koks šešėlis, tik retkarčiais priblėsusio laužo maža liepsnelė tenušviesdavo išvargusių jos veidą, o iš jos akių sruveno karčios karčios ašaros... ašaros, kurias tepažįstą tik labai nuskriausti žmonės.

Visi nujautė jos sielvartą, todėl niekas nekludė jai ramiai tūnoti. Senukas Pranas sėdėjo už mažo krūmokšnio ir dabojo ne tik, kad ji nedingtų iš stovyklos, bet kad ir jos kas nenuskriaustų. „Jeigu jau viena mergaitė klaidžioja tokią tamsią naktį po girią, tai ji turi būti labai nelaiminga“, galvojo jis ir laukė, kada bus jai reikalingas jo paguodos žodis.

Rūta, Ringaudui pažadėjus išvaduoti jos sužadėtinį, iš pradžių labai nudžiugo, bet nuėjus į palapinę, ją vėl pradeda kankinti tas pats nerimas, kuris ją kamavo jau ištisas dvi savaites.

„O gal jie nebesuspės... gal jo nebėra jau nė gyvo...“ Ir jos vaizduotėje pradeda kilti klaidūs vaizdai: čia ji mato savo mylimąjį kalėjimo kieme varomą prie baidisių kartvųjų, tai vėl tarytum girdi klaukų jo šauksmą ir mato, kaip jis drasko savo drabužius užtrokšdamas dujų kameroje...

Ji buvo nepaprastai pavargusi, nes visą dieną klaidžiojo po mišką įeškodama stovyklos, bet miegas jos neėmė. Kad sutrumpintų taip sunkias valandas, ji savo mintimis persikelia į netolimą praeitį: jie eina abu upės pakrante, kietai išmintu taku. Jis apkabina ją per liemenį ir stipriai stipriai spaudžia prie savęs.

— Čia jau mūsų laukas, — prabilsta jis, rodydamas jai kaip mūro sieną iškilusią priešais jų akis puikiausių kviečių dirvą.

Ji nuskina didelį ramunės žiedą ir įsėga į jo atlapą.

Taip besvajodama pagaliau ji užsnūsta. Bet sunkių sapnų kankinama ir vėl greit pabunda. Ilgiau palapinėje ji išverti nebegali — atsikėlus eina pažiūrėti, ar negrįžo jau Ringaudas, o su juo ir jos sužadėtinis. Beeidama ji pamato netoli laužo kažką besėdint, todėl ir pasuka tiesiai į tą pusę.

Ramunė nemiegėjo, todėl, išgirdusi užpakaly savę kažką šlamant, tuojau atsisuka ir pamato Rūtą...

(Bus daugiau)

JEZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS

33. Čia parodyta, kad suderinimas su Dievu, kurį atlieka "Avinėlis, kuris buvo užmuštas", bus taip pilnas ir taip toli siekias, kad "visi sutvėrimai" giedos gyriaus giesmę Dievui ir Avinėliui. Tas nereiškia visuotinį išganyką, neatsižvelgiant į žmogaus tikėjimą arba netikėjimą; nes kitoje pranašystėje parašyta, kad tie, kurie neklausys, bus "sunaikinti iš žmonių tarpo" (Ap. Darb. 3:19-23). Bet tie žodžiai reiškia, kad tie, kurie pasinaudos amžiuoju gyvenimu, kuris bus teikiamas jiems tikėjimu į Dievo Avinėlio auką, bus sugrąžinti į vienybę su Tėvu ir garbins jį ir jo mylimiausią Sūnų, kuris buvo Dievo siūstas būti žmonių išgelbėtoju.

SV. RASTO TYRINETOJAI

J. Muzikant, 195 Van Pelt Avenue, Staten Island, N.Y. 10303

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building) Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatlieka, atstovinti 374-8004

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika
Medicinos direktorius
1938 S. Main Rd., Westchester, N.Y.
VALANDOS: 9-5 darbo dienomis ir
antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBŲ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71 St. Tel. 737-5149
Tikrina akis, Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Jėdiaryta troš.

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63RD STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet,
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Rezidencijos telefonas: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Sandra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofiso 2632 WEST 57th STREET
Tel. PR 4-1223
OFISO VAL.: pirmadienį, trečiadienį
ir penktadienį 9-5 val. vak. šeštadienį
nė 2-4 val. popiet ir kitu laiku
pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatų - Protezų. Med. Nėd-
dai. Speciali pagalba k)oms
(Arch Support) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8, šeštadieniai 9-5
2850 West 63rd St., Chicago, IL 60625
Telef.: PRospect 6-5884

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Laidimai - Pilna apdrauda
2888A KAINA
R. ŠERMANAS
Tel. WA 5-8063

MOVING

Apdraudimas perkraustymams
ir valčių atvežimui.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 374-1082 arba 374-5996

I. VENCLOVA

APIE LIETUVOS KARALIJA

(Tęsinys)

Priskirdami mūsų seniems valdovams kunigaikščio titulą, lenkai vis pabrėžia, kad tas titulas buvęs žemesnis už Lenkijos valdovų titulą, karaliaus titulą, kad Lenkija visą laiką buvo karalija... skelbdami senuosius dokumentus, duotus ar gautus Lietuvos valdovų, kur tie valdovai tituluojasi ar tituluojami Lietuvos karaliais, tų dokumentų antrašėse bei aptarimuose tuos pačius mūsų valdovus lenkai pabrėžtinai tituluoja tik kunigaikščiais...

Tai daroma, kaip pačių lenkų istorikas A. Lewicki (plg. Vaižgantas, Aušrininkai, šviesininkai, 1929, 268) konstatavo "Jogaila ir lenkai padarę tai labai gudriai (1386) ir gerai, nes tik tokiu būdu galėję tikėtis kuo greičiausiai tikybiniai-tautiniai politiniai ir kultūriniai asimiliuoti lietuvius", vadinas, Jogaila su lenkais jau 1386 m. nutarė lietuvius sulenkinti ir tuo pačiu lietuvų tautą likviduoti.

Siam tikslui atsiėmė reikėjo Lietuvos praeitį nuvertinti, lietuvų kultūrą bei gyvenimo būdą suniekinti, kad lietuviai pasistytų menkystėje ir nustotų darbuotis savo tautos gerovei. Anot kun. dr. A. Baltinio (Aidai, 1955, 2 nr.), mūsų tautos priešu tikslas tik vienas - sugriauti mūsų tautos pasitikėjimą savimi, sunaikinti mūsų tautos sąmonę, nes tai būtina sąlyga mūsų asimiliacijai bei lietuvių nutautinimui.

Net Neprikli. Lietuvoj buvo atsiradę lenkų apaštalių indoktrinuočių mokytojų, kurie ištikino lietuvius, jog jie yra labai gailėsi savo kultūros, kad, tik dirbdami sveimiesiems, pasidarys kultūringi etc. Ir tenka pastebėti, kad jie susilaukė tarp menko lietuviško susipratimo lietuvių nemaža pritarėjų bei pasekėjų, ypač mūsų "aukštos kultūros" intelektualų tarpe.

Prof. dr. J. Dabrila (7-205) apgailestavo: "Mes vis negalime atsikratyti vergiško svetimųjų pagėmimo ir pesimistiškai su ironija dairiames savo tautos dvasinių turtų lobynė". O iš to pasekmės gana liūdnos: prof. J. Aleksa (Lietuvių gyvenimo kelių beieškant, 1933, 396 p.) pabrėžė: "Perdaug

besikreipdama į tas svetimųjų vertybes ir vertybiškas lietuvis labai dažnai pranykavo svetimuose ir prarasdavo savo lietuviškumą ir tikrai didžios lietuviškos žmogiškos kūrybos galimumus".

Svetimiesiems pasidavėlių pas lietuvių netruksta nei dabar. Dėl to net gyvybiniuose mūsų tautos bei Lietuvos reikaluose sunkoka pasiekti bendrą sutarimą, o grovėjų visuomet atsiranda.

Visi aukščiau iškelti faktai aiškiai liudija, jog titulavimas senosios Lietuvos valstybės "Didžioji Lietuvos kunigaikštija" ir jos valdovų "didžiaisiais Lietuvos kunigaikščiais" neatinka istorinei tiesai, t. y. istorinės tikrovės faktifikavimas et eo ipso Lietuvos bei lietuvių tautos pažeminimas. Tad visi mūsų istorikai, kurie vadina senosios Lietuvos valstybę "Didžiąja Lietuvos kunigaikštija" ir Lietuvos valdovus "didžiaisiais kunigaikščiais" talkininkauja Lietuvos priešams ir drauge prisideda prie mūsų tautos žudymo bei nusikalta lietuvių tautai.

Kaip jau buvo konstatuota, kad Lietuvos valdovs bei karaliai Kęstutis save irgi niekad netitulavo "Lietuvos Didžiuoju Kunigaikščiu", todėl ir jo žmona Birutė nederėtų vadinti "Lietuvos Didžiąja Kunigaikštienė". Kas liūdniausia, kad mūsų K. Būgos garbintojai, tarmaudami svetimiesiems, suniekina net Lietuvos vardą išveddami jo kilmę iš Lietaukos raisto pavadinimo etc.

PANAUDOTA LITERATūra

1) Prof. dr. V. Antonovič "Monografii po istorii Zapadnoj", Kiev, I t.
2) Prof. dr. A. Bihmanis "Baltic Essays", 1943.
3) Dr. R. Buell "Poland", 1939.
4) Prof. F. Bunge "Liv., Esth-und Curländisches Urkundenbuch", II t.
5) Prof. dr. S. Chatterji "Baltic and Aryans", Simla, 1968.
6) Prof. dr. C. Coon "The Races of Europe", New Yorke, 1919.
7) Prof. dr. J. Dabrila "Lietuva tautų kovoj už būvį", 1934.
8) Prof. K. Forstereuter "Deutschland und Litauen im Mittelalter", 1962.
9) H. Gersdorff "Der Deutsche Orden im Zeitalter der polnisch-litauischen Union", 1957.
10) Dr. L. Gray "The Mythology of All Races", 1964, III t.
11) Prof. dr. M. Graham "New Governments of Eastern Europe", New York, 1927.
12) Prof. dr. A. Hettner "Rusland", Berlin, 1916.
13) Dr. S. Horak "Poland and her National Minorities", New York, 1961.
14) Dr. C. Jurgela "History of the Lithuanian Nation", New York, 1948.
15) Prof. dr. R. Latham "The Nationalities of Europe", London, I t.
16) Prof. dr. K. Lohmeyer "Geschichte von Ost- und Westpreussen", Gotha.
17) Prof. W. Maciejowski "Pierwotne dzieje Polski i Litwy", Warszawa.
18) Prof. dr. C. Manning "The Forgotten Republics", 1952.
19) Prof. dr. J. Matusas "Vidurinių amžių istorija", 1946.
20) Prof. dr. H. Paszkiewicz "The Origin of Russia", London, 1954.
21) Ch. Pichel "Samogitia", 1975.
22) Dr. F. Pick "The Baltic States", London, 1945.
23) Dr. O. Rutenberg "Geschichte der Ostseeprovinzen", Leipzig, I t.
24) Dr. V. Raud "The Baltic States", London.
25) Dr. G. Storost "Litauische Geschichte", 1921.
26) Prof. B. Sands "The Ukraine", London, 1914.
27) Dr. R. Schierenberg "Die Memelprage als Randsaatenproblem", 1925.
28) Prof. N. Vakar "Belorusia", 1956.
29) J. Venclova "Lietuvos var do kilmė", 1972.
30) Prof. J. Voigt "Geschichte Preussens", 1832.
31) K. Steponaitis "Mindaugas ir Vakarai", 1937.

MEDICAL FACTS

WHAT IS THE FASTEST GROWING HEALTH CARE PROFESSION-AND WHY?

OSTEOPATHIC MEDICINE/DOCTORS OF OSTEOPATHY, D.O.'S, WILL MORE THAN DOUBLE THEIR PRESENT NUMBER-GROWING FROM 18,000 TODAY TO MORE THAN 36,000 PHYSICIANS IN THE NEXT 20 YEARS!

D.O.'S ARE FULLY LICENSED TO PRESCRIBE DRUGS, PERFORM SURGERY AND UTILIZE ALL OTHER SCIENTIFICALLY ACCEPTED MEANS FOR TREATING INJURY AND DISEASE, INCLUDING THE USE OF MANIPULATIVE THERAPY.

PRIMARY REASON FOR THE PROFESSION'S RAPID GROWTH IS THE EMPHASIS IT PLACES ON TRAINING GENERAL PRACTITIONERS.

ALTHOUGH ONLY FIVE PERCENT OF THE PHYSICIAN POPULATION, D.O.'S PROVIDE TOTAL HEALTH CARE FOR MORE THAN TEN PERCENT OF THE PUBLIC, SOME 20 MILLION AMERICANS!

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES STASUKAITIS

VESINAMA LAI DOTUVIŲ KOPLYCIA

GORDON FUNERAL HOME

1729 South Halsted Street, Chicago

Tel. 226-1344

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.

Tel. 422-2000

EUDEIKIS

GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE

Tel. 927-1741 -- 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYŠ MODERNISKOS KOPLYCIOS

AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

N A R I A I:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijų

AMBULANSO

PATARNAVIMAS

TURIME

KOPLYCIAS

VISOSE Miesto

DALYSE.

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-3461

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: OLympic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-1338-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE

Virgilia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4418

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

Nuo

1914 metų

Midland Savings

Midland Savings - atar-

nausia, taupymo...ami

paskolų reikalus visos mū

su apylinkės. Dėkojame

Jums už numes parodyta

pasitikėjimą. Mes norėtumė

būti Jums naudingi ir ateityje.

Saskaitos atidarytos

iki \$40,000

2652 W. 69 STREET

Chicago, IL 60627

Tel. 925-7400

8929 SO. AARLEN AVE.

Bridgview, IL 60455

Tel. 598-9400

AND LOAN ASSOCIATION

4040 ARCHER AVENUE

CHICAGO, ILL. 60632

PHONE 254-4470

5 1/2%

Passbook Savings.

7 1/2%

4 Years Savings

(Minimum \$500)

Certificate

MŪSŲ SPAUDOJE

VEIKSNIAI NESITARS SU BENDRADARBIAUTOJAI

Standaros 15 nr. Birutė Keme-
žaitė kritikuoja "Tėviškos žibu-
rami" vedamąjį "Viršūnė" Ne-
ramu". Kritikos tenka ir to sa-
vitraščio redaktoriui kun. dr.
Pr. Gaidai-Gaidamavičiui. Tame
straipsnyje ji tarp kita taip ra-
šo:

Apgailėstas, kad kažkas sie-
kia Bendruomenę išstumti iš
politinės veiklos, kun. Gaidama-
vičius sako: "Ir jei Bendruome-
nė ribotasi tik kultūrine veik-
la, nesirūpintų Lietuvos laisvi-
nimu, neitų į politinę sritį, —
jau imtų priekaištauti visa išei-
vija ir net pavergtoji Lietuva.
Bendruomenė, kuri apima visą
mūsų veiklos plotą, negali sto-
vėti nuošaliai ir stebėti, kaip
veikia ar snaudžia kitų politi-
nių veiksmų įgaliojimo žmonės. Ji
negali ramiai žiūrėti, kaip paverg-
tieji šaukiasi pagalbos".

Išvaizduokite, LB-nė prisista-
to išskirtiniu autoritetu net pa-
vergtai Lietuvai. Kad okup. Lie-
tuvos komunistai ragina LB-nę
greičiau įgyvendinti politinį
bendradarbiavimą su jais, iš
Kviklio vedamųjų "Drauge"
jau seniai yra paaiškėję. Nežiū-
rint kaip ALT'a su VLIK'u veik-
tu, LB-nė visados ras ką prieš-
šias dvi institucijas pasakyti.
LB-nė nėra svarbi politinių
veiksnių veikla, jos aukščiausias
tikslas yra išstumti ALT'os ir
VLIK'o viršūnę esančius jai
nepageidaujamus asmenis, kad
toku būdu galėtų lengviau ALT'
os ir VLIK'o veiklą paimti į
savo rankas ir pradėti politinį
bendradarbiavimą su okup. Lie-
tuvos lietuviais komunistais.

LB-nė girdi pavergtųjų šauks-
mą tik dėl religinės laisvės,
bet ji nenori girdėti pavergtųjų
šauksmo dėl Lietuvos nepri-
klausomybės. Prisiminkime tuos
45 pabaltiečius, reikalavusius sa-
vo kraštams nepriklausomybės
Maskvoje. Kada VLIK'as norė-
damas jų pastangas paremti,
stengėsi tą jų šauksmą prasteti
išveivijoje, atkreipti į jį Ameri-
kos bei Europos politikų dėme-
sį, kaip šlykščiai tada LB-nė puo-

lė VLIK'ą dėdama pastangas
jam užausti burną, tų pabal-
tiečių laisvės troškimo šauksmą
užslopinti, kad tų 45 didvyrių
ryžtas liktų nepastebėtas. Tai
kaip suprasti tokios rūšies LB-
nės veiklą?

Kun. Gaidamavičius rašo: "Jau
pats laikas radikaliai pasukti
vieningos, suderintos veiklos
linkmę". Apie kokią vieningą ir
suderintą veiklą vedamojo au-
torius kalba? Kolaboraciję? Aš
siūlau kun. Gaidamavičiui atsak-
yti, ar yra įmanoma bet kokia
vieninga ir suderinta veikla tarp
skirtingos ideologijos grupių:
kolaborantų ir antikomunistų?
Kaip tos skirtingos grupės turė-
tu derinti tą veiklą? Tegul LB-
nė atsisako bendradarbiavimo
su komunistais!

Štai ką dar kun. Gaidamavi-
čius rašo: "Bendruomenės vir-
šūnė šiuo metu dirba gana
sukalbami žmonės, bet jie pajū-
to ofenzyvą iš VLIK'ą ir AL-
T'ą sudarančių politinių partijų
bei grupių. Pastaruoju metu su-
sidarė lyg ir du frontai — ben-
druomenininkų ir vlikininkų.
Susiblokavusių su altininkais. O
to neturėtų būti".

Nenuostabu, kad kun. Gaida-
mavičius taip baisiai neramu, dėl
VLIK'o glaudaus bendradarbia-
vimo su ALT'a, nes tame glūdi
tų politinių veiksmų stiprybė.
Taip ir turėtų būti. Tačiau kun.
Gaidamavičius turėtų raudonuoti
iš gėdos dėl priekšingo ofenzy-
vos (puolimo), nes jis gerai ži-
no, kad VLIK'as su ALT'a ne-
tik kad nieko nepuola, bet dar
permažai ginasi nuo LB-nės puo-

Prie visų šių dalykų tenka
pažymėti, kad per paskutinį tu-
žiną metų išveivijai dominavo,
ar bent stengėsi dominuoti, til-
tu stajotjai. Jie privedė ir vi-
sokių bendradarbiautojų. Tilti-
ninkų veikla dabar reiškiasi
veikanių kritika ir sau tramplio-
no statymu PLB politiniame
komitete. Jie tik žiūba apie ry-
šių palaikymą su "tautos kamie-

TRUMPAI

— Los Angeles Amerikos Lie-
tuvių Piliečių klubo renginys
įvyks šv. Kazimiero parapijos
salėje rugsėjo 21 d. 11:30 val.
ryto. Rugsėjo 27 ir 28 dienomis
ten bus Lietuvių Bendruomenės
Dienos su įvairia programa.

— Los Angeles lituanistinė
mokykla pradės mokslo metus
rugsėjo 13 d. 9 val. ryto lietu-
vių parapijos patalpose. Mokyk-
los vedėjas yra V. Pažiūra.

— Dr. Alma Vilkaitė-Stoškie-
nė baigė dantų gydymo ir chi-
rurgijos mokslus California uni-
versitete. Ji priklauso skaudžių
organizacijai ir yra paskauti-
ninkė.

— A. Ragelis tvarko St. Pe-
tersburgo Lietuvių klubo biblioteką
ir patarnauja skolintiems
paskaityti knygas. Ten pat ga-
lima nusipirkti ir naujausius
leidinius.

— LB St. Petersburgo apylin-
kė ruošia scenai 2-jų veiksmų
komediją "Uošvė" ir namus — ty-
nu, tikrumoje jie vykdo Son-
nenteldto doktriną.

K. Petrokaitis

les nebebus". Režisuoja Simas
Velbassis. Vaidinimas įvyks lap-
kričio 6 dieną Lietuvių klube.

— Adv. Steponas Bredes Jr.
Brooklyn, N. Y., geru žodžiu
prisimindamas buvusį Naujienų
redaktorių dr. Pijų Grigaitį, at-
siuntė dienraščiui \$50 auką. Dė-
kui.

— Jonas Jokubonis iš Marke-
tte Parko dažnomis ir gausiomis
aukomis paremia Naujienų lei-
dimą. Dėkui už vakar atsiųstą
\$35 auką.

— Juozas Lesčinskas, Detroit,
Mich., tapo ne tik Naujienų pre-
numeratorium, bet rėmėju. Rem-
damas Naujienas ir jų platini-
mo vaju, jis užsisakė dienraščiui
trečdaliui metų ir atsiuntė \$5
auką. Dėkui.

— Marija Bulakienė iš Marke-
tte Parko, keisdama buto
adresą, parėmė Naujienų leidi-
mą \$5 auka. Dėkui. Taip pat dė-
kui tos apylinkės tautietei, už-
sisakiusiai Naujienas trečdaliui
metų, bet pavardės prašiusiai
neskelbti.

— Čikagos ir apylinkių lietu-
dininkų susirinkimas įvyks šeš-
tadienį, rugsėjo mėn. 6 d., 10
val. ryto ALTos patalpose, 2606
West 63 Str. Bus svarbūs prane-
simai iš ALTos, VLIKo veiklos
ir Madrido konferencija. Daly-

vaus iš Floridos atvykęs VLIKo
valdybos narys Jonas Daugėla.

— Tautos šventės proga, rug-
sėjo 7 dieną, sekmadienį, 10 val.
ryto, bus pakeliamos vėliavos
prie Marquette Parko. Lietuvių
parapijos bažnyčios. Kviečiame
visus lietuvius gausiai dalyvauti.
R. LB Marquette Parko
apylinkės valdyba
(Pr.)

— Amerikos Lietuvių Tarybos
Hot Springs skyriaus išvyka
įvyks rugsėjo 13 dieną už Moun-
tain Pine miestelio prie Blakely
užtvankos. Pradžią 12 valandą.
Skyriaus valdyba visus kviečia
dalyvauti ir gamtos aplinkoje
malčiai praleisti popietę.
(Pr.) Skyriaus valdyba

— Rugsėjo Aštuntos dienos
tautinės šventės minėjimą Chi-
cagoje rengia Vytauto Didžiojo
šaulių rinktinė rugsėjo 7 dieną.
Tą dieną 10 val. ryto Brighton
Parko parapijos bažnyčioje bus
pamaldos, kuriose organizuotai
dalyvauja šauliai ir kitos patrio-
tinės organizacijos su vėliavo-
mis. Pamaldų metu giedos rink-
tinės choras, vadovaujamas mu-
ziko Vacbergo. 12 val. VDS rink-
tinės namuose įvyks akademija,
kurioje bus paskaita, o meninėje
dalyje dalyvaus rinktinės choras
ir tautinių šokių grupė "Vytis".
Tiek pamaldose, tiek ir minėji-
me visuomenė kviečiama daly-
vauti. Įėjimas visiems laisvas.
P. Vn.

ARTIMIAUSIOS SPOR- TINĖS VARŽYBOS

1980 m. š. Amerikos Pabaltie-
čių Lengvosios Atletikos pirmeny-
bės įvyks rugsėjo 6 ir 7 d. Ka-
nados Estų stadione, Udera,
Ont., netoli Toronto. Vykdo
estai.

1980 m. š. Amerikos Pabaltie-
čių ir Lietuvių smulkaus kalibro
ir medžioklinių šautuvių šaudy-
mo pirmenybės įvyks rugsėjo
6 d., o pistoletų varžybos — rug-
sėjo 13 d., Latvų šaudykloje
"Berzainė", netoli Toronto, Ont.

1980 m. š. Amerikos Pabaltie-
čių Lauko Teniso pirmenybės
vykdo Cleveland LSK žaibas
rugsėjo 6 ir 7 d. Clevelande.
Dėl smulkesnių informacijų
apie šias visas varžybas sekite
spaudą ar kreipkitės į bet kurį
lietuvių sporto klubą, sporto apy-
gardą arba į ŠALFAS S-gos Cent-
ro valdybą šiuo adresu: Algirdas
Bielskus, 3000 Hadden Rd., Euc-
lid, Ohio 44117. Telefonas (216)
481-7161.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali dau-
padėti teisininko Prano SULC
paruošta, — teisėjo Alphonse
WELLS peržiūrėta, "Sūduvos"
išleista knyga su legalioskomis-
formomis.

Knyga su formomis gauna
ma Naujienų administracijoje
1739 South Halsted St., Čika-
go, ILL. 60608. Kaina \$3.00.

Juozas Šmotelio

ATSIMINIMŲ SKIRSNELIAI

Graži, lengvą skaityti ir
įdomi 250 puslapių knyga, su-
krauta autoriaus troboje.
Čikagos ir apylinkės lietuviai,
skirsnelių mėgėjai, prašomi at-
vykti ir knyga pasiimti. Kitur
gyvenantieji prašomi užsipa-
kyti paštui.

Autoriaus adresas:
7114 S. Campbell Ave.
Chicago, IL 60629
Knygos kaina — 5 doleriai.

RESORTS AND VACATIONING

Kurortai ir Atostogų Vietos

DĖMESIO

Keliaujant į Floridą netu-
rint aiškios apsigyjamų vietos
prašau kreiptis šiuo adresu:
A. Dovydaitis
105 - 59 Ave.
St. Petersburg Beach,
Florida 33706
Tel. (813) 360-1057

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavimai
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS,
IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ĮSISIMOKĖJIMAI.

DĖL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS Į:
MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAI.

VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŲRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

• LIETUVISKAS RESTORANAS su
namu ir įrengimais Marquette Parko
rajonė. Labai geras biznis, lengvos
pirkimo sąlygos.
• 2 BUTŲ MEDINIS prie 68-tos ir
Maplewood. Labai tinka giminingoms
šeimoms.
• MORINIS BUNGALOW Brighton
Parke, 15 metų. Reikia skubiai pa-
duoti. Neaukšta kaina.

ŠIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 West 63rd Street

Tel. 436-7878 arba 839-5568

NEIGHBORHOOD
U.S.A.

We'll help you make the right move.

JEI GALVOJATE

PIRKTI AR PARDUOTI,
nuomoti ar apdrausti savo nuo-
avybę Chicagoje ar bet kur
Amerikoje, prašome skambinti
ir užėiti į mūsų įstaigą.

Mes visuomet pasirošę
jums patarnauti.
Mes priklausome MLS
ir turime kompiuterį.
Ir 500-tai namų pasirinkimui

BUDRAITIS REALTY CO.

6600 S. Pulaski Road

Tel. 767-0600

Independently owned and operated

REAL ESTATE — OUT OF TOWN
Namai, žemė — Už miesto ribų

ATOSTOGAUSIANČIUS FLORI-
DOJE prašome sustoti L & A
Stakūnų "Sapphire Sea Motel"
vasarvietėje, kuri randasi ant
Atlanto kranto, gražioje Palm
Beach apylinkėje, Juno Beach.

Suinteresuoti namų pirkimu
ar bet kokia nekilnojamo turto
investacija, prašomi kreiptis į
Raymondą Stakūną, kuris at-
stovauja didžiulę Berg Real Es-
tate bendrovę. Jis pasirošęs
visiems mielai patarnauti.

L. A. R. Stakūnai
SAPPHIRE SEA MOTEL

Juno Beach, Florida 33408

Telefonas (305) 626-2444

PERSONAL

Asmenų ieško

Ieškau savo brolių — Viktoro,
Antano ir Edvardo Menczinskių,
aip pat sesers Veronikos, kadais-
e gyvenusių Vilniaus krašte,
švenčionių apskrityje, Ignalinos
valsč., Rimšėnų kaime. Juos pa-
šius ar jų šeimos rarius prašau
atsiiepti, gi apie juos žinančius
prašau pranešti už atlyginimą.

Adam Menczinski
1756 NE 37th St.
Ft. Lauderdale, FL 33334.

• Nuėjau miškan be kirvio,
parsinešiau namo 2 gėdas, dvi
lašinių paltis ylai kotą ir kati-
lui dugną? (Ažuolo gile).

6 — Naujienos, Chicago, 8, Ill. Friday, September 5, 1980

ELECTROS ĮRENGIMAI,
PATAISYMAI
Turis Chicago miesto leidimą,
Dirbu ir užmiesiuose greitai
garantuotai ir sąžiningai.
KLAUDIUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

DĖMESIO
62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$120 pusmečiui automobilio
Liability apdraudimas pensininkams
Kreiptis į:
A. LAURAITIS
4645 So. Ashland Ave.
523-8775

GENERAL REMODELING
• Alumin. langai, durys, medžio
apmušimai. • Stalniai darbai, ce-
mento laiptai, porčiai, stogai
ir visa kita.
FETINGS CONSTRUCTION
7152 So. Kedzie Avenue
Tel. 776-8505

DAŽYMAS IR REMODELIAVIMAS

Nėra darbo permažo. Visus paimu.
Iš lauko ir vidaus.
Kainos labai prieinamos.
GEDIMINAS BARANAUSKAS
4514 So. Talman Avenue
Tel. 523-0383

A. TVERAS

Laikrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisymas
2646 West 69th Street
Tel. REpublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDAS, 4059 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. ŠIMKUS

Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių
išskvėjimai, pildomi pilietybės pra-
šymai ir kitoki blaiviai.

HOMEOWNERS POLICY

F. Zapolski, Agent
3208 1/2 W. 95th St.
Everglades Park, Ill.
60642 - 424-8654
State Farm Fire and Casualty Company

ADVOKATŲ DRAUGIA

VALDEMARAS BYLAITIS
ir VINCAS BRIZGYS
Darbo val.: nuo 9 ryto iki 7 vak.
Šeštadieniais nuo 9 iki 12-tos
arba pagal susitarimą.
Telefonuoti 778-8000

Advokatas

GINTARAS P. CEPENAS
Darbo valandos: nuo 9 val. ryto
iki 6 val. vak. Šeštadienį nuo
9 val. ryto iki 12 val. d.
Ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5163
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

PATS SKAITYK IR DAR KI- TUS PARAGINK SKAITYTI

DIEKRAŠTĮ "NAUJINIENOS"

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydy-
tojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gussen — MINTYS IR DARBIAI, 259 psl., liečia 1905
metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunias dienas ir
susiirūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir
grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Gussen — AUKSTA KULTŪRA — ŽIAURUS
ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdžiai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštui, atsiuntus čekį arba
money orderį, prie nurodytos kainos pri-
dedant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė or-
ganizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 92 metus.

SLA — atlieka kultūrinis darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos
darbus dirba.

SLA — išmokėjo daugiau kaip AŠTUONIS MILIJONUS dolerių
apdraudę savo narius.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA neieško pelno, na-
riams patarnauja tik savišalpos pagrindu.

Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali
Susivienijime apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąja apdraudžia — Endowment
Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam
aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdraudžia: už
\$1,000 apdraudus sumą temoka tik \$3.00 metams.

SLA — kuopų vyra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės
į savo apylinkės SLA kuopų veikėjus, jie Jums
mielai pagelbės ir SLA išrašys.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centra:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
New York, N. Y. 10001
307 W. 30th St.
Tel. (212) 543-2218

Lietuviai, Jūsų laukia Daytona Beach, Florida!

PORT ORANGE CITY, DAYTONA BEACH, FLA.

Nauja, gražiai planuojama gyvenvietė.
Visais atžvilgiais ideali vieta lietuviams gyventi.
Iki Atlanto vandenyno tik 5 mylios.

PLANUOJAMAS "LITHUANIAN VILLAGE".

Įvairaus išplanavimo namai.
Aukšta namų kokybė, kainos prieinamos.
Užtikrintas investavimas.

Gyvensite ramioje, gamtos prieglobsčio supamoje,
aplinkoje. Sprendimą darykite dabar!

Informacijas teikia: ADOLFAS ANDRULIS,
7 Talo Circle, Port Orange, Fla. 32018.
Telefonas: (904) 761-3625